

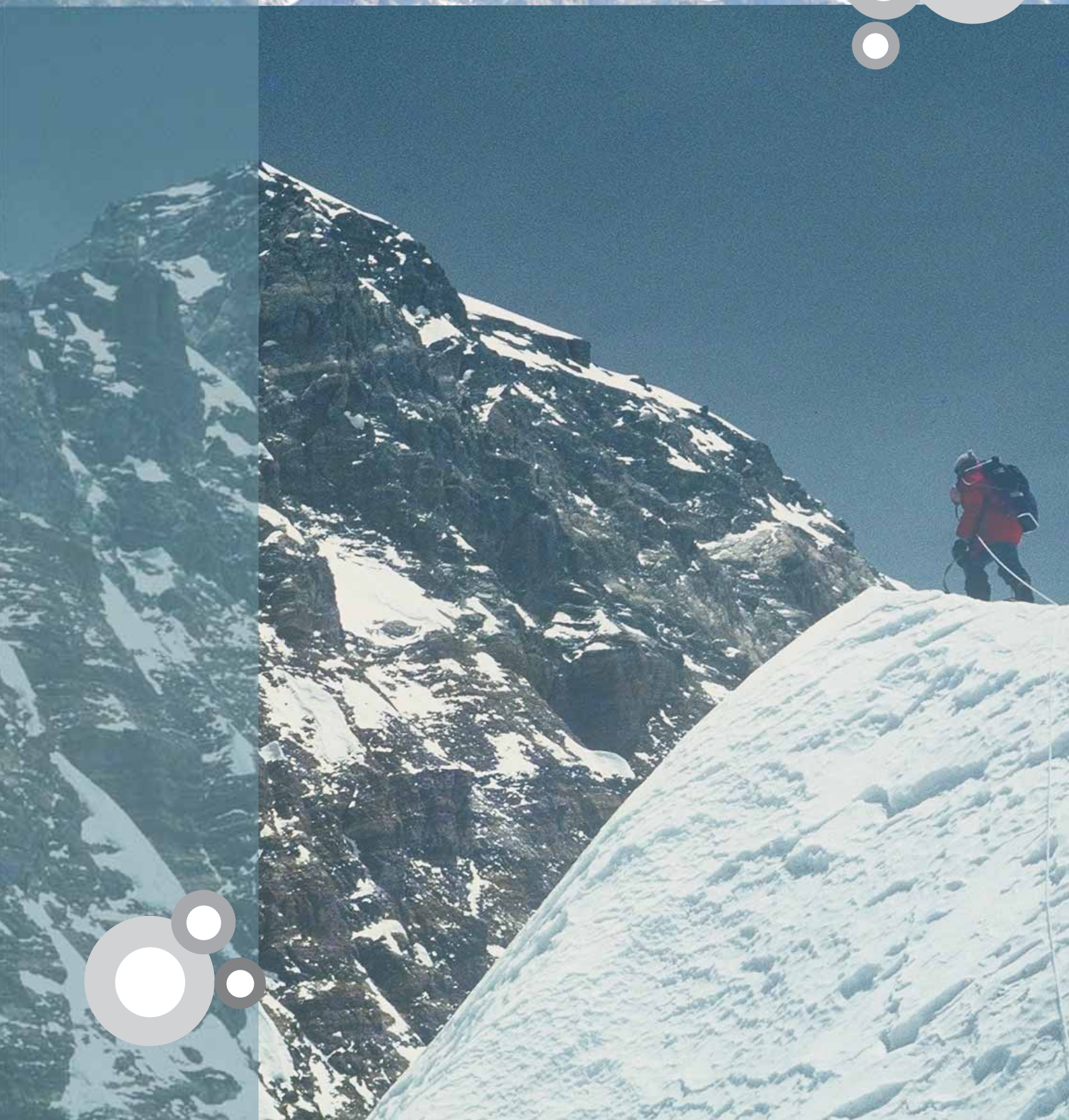
OBVESTILA

PLANINSKE ZVEZE SLOVENIJE

Ljubljana, 9. julij 2009

letnik 35

številka **7/8**

VSEBINA

AKTUALNO MI IN ZGODOVINA	03
IZ DEJAVNOSTI PLANINSKE ZVEZE SLOVENIJE	
DAN SLOVENSКИH PLANINCEV 2009, KRIM	04
GOVOR PREDSEDNIKA DRŽAVNEGA SVETA MAG. BLAŽA KAVČIČA NA DNEVU SLOVENSКИH PLANINCEV	04
PISMO PREDSEDNIKA REPUBLIKE SLOVENIJE OB DNEVU PLANINCEV	07
DR. IGOR LUKŠIČ NA DNEVU PLANINCEV	08
GOVOR PREDSEDNIKA PLANINSKE ZVEZE NA DNEVU PLANINCEV	09
DAN PLANINCEV V SLIKI	11
SESTANEK PRI DR. BOŠTJANU ŽEKŠU, MINISTRU ZA SLOVENCU V ZAMEJSTVU IN PO SVETU	12
JE UIAA NA RAZPOTJU ALI ŽE MIMO TEGA?	13
BELEŽKA IZ KOMISIJE CAA ZA PLANINSTVO, USPOSABLJANJE IN VARNOST	14
97 LET OD USTANOVITVE GORSKE REŠEVALNE SLUŽBE SPD	17
DELOVNO INFORMATIVNI POSVET PZS IN GRZS	18
KOMISIJE UPRAVNEGA ODBORA PZS POROČAJO	
ODBOR ZA PRIZNANJA	20
KOMISIJA ZA VARSTVO GORSKE NARAVE	21
KOMISIJA ZA TURNO KOLESARSTVO	21
IZ PLANINSKE ZALOŽBE	26
VODNIŠKI KOTIČEK	26
KOMISIJA ZA PLANINSKE POTI	41
KOLEDAR PZS	44
PLANINSKA DRUŠTVA IN MEDDRUŠTVENI ODBORI	
VABIJO	47
POROČAJO	50
OSTALO	54
MLADINSKA PRILOGA	rumena

TRANSAKCIJSKI RAČUN PLANINSKE ZVEZE SLOVENIJE je odprt pri:
A BANKI, d.d., Ljubljana, pod številko: **05100-8010489572**

KNJIŽNICA PZS

Obiskovalce knjižnice Planinske zveze Slovenije obveščamo, da bo knjižnica v mesecu juliju in avgustu zaprta. Ponovno bo odprta s prvim ponedeljkom v septembru (7. september).

MI IN ZGODOVINA

Pred kratkim je japonska alpinistična revija objavila tabelo o številu prvih vzponov po državah na vrhove, višje od 6400 m. Nekoliko presenetljivo je bila za Slovence navedena višina 8296 metrov. Imen gora ni bilo, avtor - Čeh Josef Hála - je objavil le rezime svojega dela, a takoj je bilo jasno, da gre za Koto (Peak) 8296 m v Zahodnem grebenu Everesta. Ob tabeli je pripomba, da so šteti vsi vrhovi, glavni in stranski, če so le izmerjeni in če presegajo bližnjo okolico za najmanj 30 metrov (kar je splošno priznana norma za vrhove). To potrjuje tudi vodnik Mount Everest Poljaka Jana Kielkowskega ob navedbi naše odprave Everest '79, da sta to mesto 12. maja 1979 dosegla Dušan Podbevšek in Roman Robas. Zanimivo, da smo za tovrstni dosežek šteli Koto 7535 m na jugozahodnem grebenu Kangbačena (Metod Humar, Ljubo Juvan in dva šerpa 1965), na odpravi Everest '79 smo za prvenstveni vzpon na šesttisočak Kumbutse (15. maja 1979) napisali Frančka Kneza, za vzpon Podbevška in Robasa pa smo v knjigi in sploh poročilih napisali, da sta na Koto prišla pomotoma, ker sta pač zgrešila pravi Zahodni greben, saj zaradi globoke vmesne škrbine nista mogla nadaljevati vzpona proti glavnemu vrhu. V resnici nista nič zgrešila, saj sta nadaljevala od tam, kjer sta obrnila Grošelj in Manfreda, in iskala možnosti za smer proti vrhu. Tako sta naslednji navezi (Štremfelj - Zaplotnik) že lahko povedala za pravo smer in ji tako prihranila iskanje in zamujanje. Prav v tem, da je šlo šele za iskanje, naslednji dan pa je bil že dosežen glavni vrh, gre iskati vzrok, da Podbevška in Robasa nismo tudi uradno vpisali med prvopristopnike.

Tudi pri odpravi leta 1965 je bil vzpon na Koto 7535 del iskanja prave smeri na glavni 7902 m visoki vrh. Ker pa ga takrat nismo dosegli (pač pa šele 9 let pozneje), smo vzpon na Koto kot največji dosežek pač vpisali tudi kot uradni vzpon.

Za zgodovino je pa prav vseeno, ali je bil kak vrh dosežen načrtno ali ne (tudi Kolumb je Ameriko odkril pomotoma, saj je le želel doseči Indijo z vzhodne smeri), ali pri uspešnem vzponu na glavni vrh ali še pri neuspelem. Šteje preprosto sam dosežek. In ko se enkrat pokažejo nova dejstva, oziroma odkrijejo stara, a namerno ali nenamerno pozabljena, jih je pač treba priznati. S tem dolgo prikazovani vzpon 1965 kot najvišji slovenski prvenstveni vzpon ni nič izgubil. To je bil do 12. maja 1979, od takrat pa je najvišji prvenstveni slovenski vzpon dosežek Dušana Podbevška in Romana Robasa.

Ob tem je treba pripisati še tole. Ko kak zaslužni planinec, alpinist, reševalec ali kaj takega doseže malo častitljivo obletnico, ali - recimo - umre, nastopi cela panika z iskanjem njegovih podatkov, slik, spominov itd. Takrat ugotovimo, da kot organizacija ne skrbimo dovolj za to. Smo »nezgodovinski«, življenje spremljamo predvsem »internetno«, to pa je od danes do jutri, podobno nakupom v BTC-jih: nakupimo, zložimo v avto, predelamo in prebavimo, potem pa po novo košaro ali voziček stvari. Potem ni čudno, da nam Avstrijci prinesejo kaj iz svojega arhiva, ali da v japonski reviji preberemo o najvišjem slovenskem vrhu, pa da Aljažovo svetinjo želimo »odšraufati« in jo prinesiti v dolino, iz njenih temeljev pa izkopati staro posvetilo in ga nadomestiti z novim in s posvetilom novih »velmož« novim oblastnikom. Zgodovino lahko samo dopolnjujemo, ne moremo je pa izničevati. Dokler Slovenci ne bomo tega dojeli, bomo pač le ljudstvo in ne narod.

Tone Škarja

IZ DEJAVNOSTI PLANINSKE ZVEZE SLOVENIJE

DAN SLOVENSkih PLANINCEV 2009, KRIM

»Tukaj s te male terase sredi Ljubljane ta hip lahko bi dosegel Krim z roko ...«

Stem verzom, ki ga najbrž ni potrebno posebej predstavljati, saj zadostuje, da si ga zabrundate, so nas soboto, 6. junija 2009, vabili prireditelji, ne letošnje osrednje slovensko planinsko prireditev Dan slovenskih planincev na Krimu (1107 m). Dan slovenskih planincev se je začel ob 11. uri tik pod vrhom tega »ljublanskega Olimpa«. Prireditev so organizirali PD Podpeč-Preserje, MDO PD Notranjske, Občina Brezovica in Planinska zveza Slovenije. Moto letošnje prireditve je bil »VARNO NA PLANINE IN GORE«. Letošnje srečanje, ki je bilo hkrati tudi uvod v praznovanje tridesetletnice PD Podpeč-Preserje in se ga je udeležilo okoli 1000 planincev iz vse Slovenije,

je potekalo v lepem vremenu, ki ga niso motile niti občasne rahle padavine, saj so prireditelji poskrbeli tudi za streho nad glavo pod velikim prireditvenim šotorom. Zbrane so pozdravili župana občin Brezovica Metod Ropret in Ig Janez Cimperman predsednik MDO Notranjske in PD Podpeč-Preserje Marko Goršič, predsednik Planinske zveze Slovenije mag. Franci Ekar in minister za šolstvo in šport Igor Lukšič. Slavnostni govornik je bil predsednik državnega sveta mag. Blaž Kavčič. Pred pričetkom programa pa so prebrali tudi pozdravno sporočilo predsednika Republike Slovenije g. Danila Türka, ki se zaradi zadržanosti ni mogel udeležiti prireditve. Med pozdravi se je odvijal kulturni program, ki ga je povezoval v ubrano celoto Gregor Perko, v njem pa so sodelovale kulturne skupine občine Brezovica. Za zaključek pa je sledilo svečano razvitje prapora PD Podpeč Preserje ob 30. letnici planinskega društva. Po zaključenem uvodnem delu je bila na vrsti glasba in ples, kar je poskrbelo za dobro vzdušje.

GOVOR PREDSEDNIKA DRŽAVNEGA SVETA MAG. BLAŽA KAVČIČA NA DNEVU SLOVENSkih PLANINCEV

Spoštovane planinke in planinci, dragi prijatelji planin in gora, vsi ljudje dobre volje!

Danes smo se zbrali pod vrhom tega našega mogočnega Krima, ki mu zaradi prekrasnega razgleda nekateri (in danes vidim, da povsem upravičeno) pravijo kar "ljublanski Olimp".

Slovenci smo s planinami močno povezani. To ni naključje, saj je Slovenija reliefno zelo razgibana država - nižinski svet hitro prehaja od položnih gričev, preko razgibanih hribov do visokih skalnatih vršacev. Živimo v naročju prečudovitih Julijskih Alp, Karavank in Kamniško-Savinjskih Alp ter med gozdnatimi hribovji in vinorodnimi gričevji.

Planine nas Slovence vabijo vse življenje, v vseh življenjskih obdobjih. Dovolj je le, da pogledamo skozi okno in sprejmemo njihov izziv. Vsakič nam ponujajo nekaj novega,

neznane, drugačne, odvisno od našega razpoloženja, vremena, letnega časa ali preprosto dneva. Z njihovo pomočjo lahko iščemo zdravje, notranji mir in zadovoljstvo, prijateljstvo in vsaj za hip odvržemo stres in vsakodnevne skrbi; lahko pa iščemo tudi samoto in samega sebe. Star rek pravi: "Je gora visoka gor do neba, če nanjo povzpneš se, zdravilo za dušo ti da". Planine so tukaj in so del nas.

Slovenci smo danes znani po množičnosti obiskovanja naših planin. Temu še pred dobrim stoletjem ni bilo tako. Večini ljudi so gore zaradi neobljudenosti in težkih življenjskih razmer, dolgih zim, mraza, naporov in nerodovitnosti vzbujale strah in nelagodje. Beli vršaci so bili domena legend, praznoverja in oddaljenih duhovnih dimenzij. Vanje so se ljudje zatekali predvsem v stiski, ko so si v njih iskali varno zavetje in skrivališče. S planinami je imelo stik le majhno število ljudi, in sicer v tistem času predvsem obrobne družbene sku-

pine kot so bili to divji lovci, pastirji, gozdarji, iskalci rude, vojaški begunci in rokovnjači. Publicist in zgodovinar Rajko Ložar še leta 1936 govori o slovenski "narodno psihološki antipatiji proti divje romantični alpski prirodi". Kmečki človek, in to smo bili Slovenci v svoji zgodovini, z visokimi gorami pač ni imel kaj početi. Njegov način življenja in ritem kmečkega dela mu tudi ni omogočal, da bi lahko razvil in si privoščil vsa tista poetična čustva o naravi, ki so se nato prvič pojavila v času meščanske dobe. Ta odnos se je pri nas spremenil šele med obema svetovnjima vojnoma, ko se je povečal delež mestnega prebivalstva.

Organizirano raziskovanje "nekoristnega" sveta se je tako kot v drugih evropskih državah, pričelo šele konec 19. stoletja. Seveda je bil prvi cilj pionirjev domači prag, zato so se z avtoritativnejšega opravljanja raziskovalnega poslanstva organizirali v društva. Tako so nastala planinska društva z večjo ali manjšo državno podporo in v imenu nosila svoje nacionalne barve. Znale so tekme za prestiž med narodi, kar se je dogajalo tudi na Slovenskem pred razpadom Avstro-ogrske. Če so Nemci "nadela-li" novo pot, so kmalu za tem Slovenci poiskali še lepšo in bolj slikovito. Planinstvo je imelo v zgodovini pomembno vlogo utrjevanja slovenske identitete ne le v planinskem oziroma gorskem svetu, temveč je postalo domoljubna

svetinja, mogočen steber slovenstva in gradnik nacionalne identitete nasploh. Prav je, da se ob priložnostih kot je današnja, spominjamo vseh tistih velikih mož, ki so ustvarili temelje današnjega planinstva. Med njimi je tudi Alojz Knafeljc, katerega rdeče-bela markacija je naša zanesljiva sopotnica na planinskih poteh in katerega 150. letnico rojstva obeležujemo prav teh dneh.

Narodi in države se z vzponi na vršace še danes potrjujejo in utrjujejo samozavest ter širijo svojo prepoznavnost. V obdobju, ko se je pričela prebujati naša nacionalna zavest, so planinci, gorniki in alpinisti z novo osvojenimi vrhovi in novimi alpinističnimi smermi v veliki meri to zavest gradili in jo utrjevali. Pozneje pa so njihovi uspehi veliko pripomogli k temu, da je majhen narod tudi v svetu postal velik in opazen. V tem smislu smo lahko ponosni na pretekle in zagotovo tudi bodoče uspehe naših odprav po svetu - v tem kontekstu naj omenim, da prav letos mineva 30 let od prvega slovenskega vzpona na najvišji vrh zemeljske oble, na 8848 metrov visoki Mount Everest. Odpravo *Everest 1979* je sestavljalo kat 21 vrhunskih slovenskih alpinistov, vodil pa jih je legendarni Tone Škarja.

Slovenski planinski svet po podatkih Planinske zveze Slovenije na tak ali drugačen način letno obiše preko milijon in pol planincev! Nekateri izračuni kažejo, da je vsak poletni dan v slovenskih gorah več kot 16.000 obiskovalcev, kar predstavlja ene cele Trbovlje ali Jesenice. To pa pomeni, da gre za množično aktivnost v planinskem svetu, ki ima tudi ekološke, športne, turistične, gospodarske in druge spremljajoče dimenzije. Številne med njimi so pozitivne, številne so tudi negativne.

Tu pa je vsekakor zelo pomembna vloga in poslanstvo Planinske zveze Slovenije. Kajti Planinska zveza Slovenije vključuje okoli 280 planinskih društev in klubov, in šteje več kot 50 000 članov. Gre za izjemno številčno društvo, ki je za gasilstvom druga najbolj množična društvena organizacija v Sloveniji. Ob tem vzdržuje več kot 7000 km planinskih poti, in s tem ljudem sploh omogoča možnost športne rekreacije na prostem. Ob planinskih poteh je postavljenih več kot 170 planinskih koč, zave-tišč in bivakov.

Obvestila Planinske zveze Slovenije

Na Planinski zvezi je danes izredno velika odgovornost. Po eni strani je planinska dejavnost dodatna možnost za bogatitev turistične ponudbe v Sloveniji, kjer mnogi opozarjajo na številne še neizkoriščene priložnosti. Po drugi strani pa gre za dejavnost, ki je za okolje izredno obremenilna.

Zlasti želim poudariti pomen vloge Planinske zveze kot organizirane civilno-družbene organizacije, ki je v zadnjih letih aktivno in učinkovito sprejela tudi funkcijo varovanja in ohranjanja gorske narave. Na ta način se lahko s svojimi pobudami vključuje v javne razprave in tudi vpliva na oblikovanje številnih zakonodajnih predlogov, ki se tičejo planinskega sveta.

Planinska zveza in njeni člani imajo možnost in priložnost, da pri obiskovalcih gora nenehno utrjujejo zavest, da smo v gorah vselej in samo gostje in se moramo temu primerno tudi obnašati. V tem smislu je biti planinec ne le aktivnost v posameznikovem temveč vse bolj tudi v javnem interesu. Gore predstavljajo občutljiv ekosistem, ki ga naše udejstvovanje lahko hudo ogrozi. Žal so danes gore postale rekreacijski prostor sodobnega naravi odtujenega človeka, ki se v svoji egoistični naravi ni pripravljen podrežati. Množično planinstvo tudi ni več pojav poletnih mesecev. V gorah je obisk velik tudi pozimi, ko je ekosistem najbolj občutljiv. Živali morajo preživeti z zalogo hrane, ki so si jo pridobile v kratkih poletnih mesecih in en sam pobeg pred turnim smučarjem lahko zelo oslabi žival, ki zaradi izčrpanosti ni več zmožna spomladanske reprodukcije. V zadnjih desetletjih se pojavljajo tudi nove oblike aktivnosti v gorah, zlasti adrenalinski športi, kar prav tako vznemirja živali.

Tu so še novi strateški projekti nadaljnega turističnega in industrijskega razvoja, mega športni in zabavišni projekti. Slovenski planinski gorski svet postaja vse bolj obremenjen z novimi velikimi projekti, ki posegajo v področje Nature 2000 in v varovana območja, obremenjen je s porastom cestnega in letalskega prometa, vse to pa neposredno in posredno vpliva na onesnaževanje v planinskem gorskem svetu. Gore so obremenjene, človek si je po občutljivem alpskem svetu speljal avtoceste,

na visoke alpske prelaze pa vodijo udobne ceste. Številne žičnice so kruto zarezale v gore.

Tisto kar se mi zdi pomembno je nenehno iskanje ravnotežja med gospodarskimi priložnostmi, potrošništvom in naravnimi danostmi. Zato se, da se tudi na nacionalni ravni vse bolj se bliža trenutek, ko bo potreben nek odgovor na vprašanje, kaj množično planinstvo prinese in kaj naše gore prenesejo! Kajti - gore bodo ostale, a bomo morali poskrbeti, da to ne bo le neživa narava.

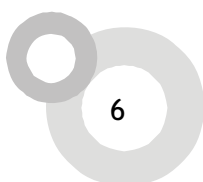
Da se moramo goram prilagajati izhaja tudi iz gesla današnjega srečanja, ki se glasi "VARNO V PLANINE IN GORE". Zaskrbljujoč je podatek, da je letos v gorah umrlo že 15 ljudi, od tega 8 planincev. Za varnost moramo poskrbeti predvsem sami. Primerna oprema, upoštevanje vremenskih in drugih naravnih okoliščin, predvsem pa pravilna kritična samoocena naših psihofizičnih sposobnosti, so predpogoj varnega obiska planinskega sveta in vrnitve z njega. Največ ljudi se še vedno ponesreči po planinskih poteh, na hoji po brezpotju, pri plezanju. Zaradi razširitve ponudbe in širjenja planinskega turizma in drugega adrenalinskega športa pa se v zadnjih letih vedno več ljudi ponesreči tudi pri drugih aktivnostih v gorskem svetu (turno smučanje, dejavnosti v zraku, gorsko kolesarjenje...). Planine in gore neusmiljeno kaznujejo naš podcenjujoč odnos do njih. Zato je izjemno pomembna vloga Planinske zveze Slovenije in vseh planincev predvsem v delu z mladimi, ki šele vstopajo na pot odkrivanja lepote narave in planinskega sveta.

Planine in gore nam lahko veliko dajo, lahko pa nam tudi veliko vzamejo!

Spoštovani,

v Državnem svetu RS vidimo v vas planincih pomembne nosilce sodobnih evropskih vrednot - prijateljskih medčloveških odnosov, solidarnosti in tovarištva, prijaznega odnosa do okolja in odklanjanja pretiranega potrošništva. Zahvaljujem se vam za prijazno vabilo, čast in dragoceno priložnost, da sem danes lahko z vami. Vsem skupaj iskreno čestitam za dosedanje delo in vam želim veliko lepih doživetij planin in gora tudi v prihodnje!

mag. Blaž Kavčič

PISMO PREDSEDNIKA REPUBLIKE SLOVENIJE NA DNEVU PLANINCEV¹

Drage planinke in planinci, planinski prijatelji in resnični ljubitelji narave, za svoj praznik ste izbrali Krim, najbližjo goro Ljubljani, ki sega čez 1000 metrov, pravimo ji tudi ljubljanski vremenski prerok, saj ponavadi oblak, tako imenovana kapa okrog vrha napoveduje slabo vreme za okoliške kraje. V jeseni in čez zimo, ko je Ljubljansko barje skupaj z Ljubljano v megli, si mnogi poiščejo sonce ravno na tej gori. Vi ste jo izbrali za praznovanje svojega praznika in hvala za vaše povabilo. Z veseljem sem se vam pridružil. Planinska zveza Slovenije je mogočna organizacija, saj je v njej skoraj 60. tisoč članov in planinskih društev več kot 260. Ste izredno organizirana in razvejana organizacija, ki goji pomembne vrednote in tradicije, ki segajo daleč nazaj. Organizacijo ste ustanovili že koncem 19. stoletja. V planinskih društvih in zvezi se združujete ljudje z dobrimi nameni in s prepričanjem, da je pohodništvo, planinarjenje in alpinizem dejavnost, ki pomembno dopolnjuje človekovo vsakodnevno življenje, razbija monotonost in vnaša v človeka dobro voljo pa tudi razposajenost. Planinci ste ljudje dobrega srca, hudomušni in večinoma dobrega razpoloženja. Planinarjenje je pomembna rekreativna dejavnost, ki veliko prispeva k kvaliteti življenja in zdravju. Tudi na področju gorskih športov, sodobnega planinstva se uvrščamo v sam svetovni vrh: športno plezanje, turno tekmovalno smučanje; Slovenski alpinizem še naprej ostaja svetovna slovenska razpoznavnost..

Vsi po vrsti ste prostovoljci in ljubitelji, ne samo, da skrbite zase, za svoje dobro razpoloženje in zdravje ste tudi varuhi narave in še posebej gora. Opravljate pomembno delo pri vzdrževanju planinskih poti, planinskih koč in druge druge dejavnosti, ki pripomorejo k ohranjanju narave, skrbite za kulturo in dobre odnose, pa tudi človekoljubje in pomoč človeku ki jo v nepredvidni situaciji potrebuje zato reš ni naključje da je PZS s članstvom zaradi dejanj uvrščena med humanitarne organizacije na gori potrebuje v planinskem in gorskem svetu in mnogokrat priskočite na pomoč, ko različne ujme posežejo v gorsko naravo. Skratka, dobrih del in razlogov, da spoštljivo govorimo o vaši dejavnosti in o vas, je več.

Mojo posebno pozornost je pritegnila razprava na redni skupščini Zveze, ki ste jo imeli letos. Resno vas skrbijo podnebne spremembe in posledice, ki jih povzročajo, tako pri ledenikih, ujme in nevsakodnevni vremenski pojavi, ki posegajo v gorsko naravo in s tem tudi v njeno floro in favno. Vaša skrb je upravičena in vaš razmislek potreben. Povečanje količine CO₂ in segrevanje Zemlje so resno opozorilo in da s tem, ko prevzimate odgovornost za te pojavi in ko sami prispevate k odpravljanju teh negativnih pojavov ter tudi kot organizacija sprejemate določene obveze, nedvomno vplivate na spreminjanje odnosa do negativnih učinkov, ki jih ima grobo poseganje v naravo.

Planinci ste z dobrimi dejanji na področju varovanja narave in okolja zgled in dober primer, kako naj se upoštevajo priporočila in izvajajo dejanja, ki so namenjena varovanju okolja in še posebej zmanjševanja emisij CO₂. Nekatera vaša razmišljanja so še posebej inovativna in to v primerih, ko opozarjate na obremenjevanje poti, ki vodijo v planine in gore z motoriziranimi sredstvi, avtomobili in motorji, ki grobo posegajo v podobo planinskega sveta. Povsem se z vami strinjam, ko zahtevate usklajen turistično industrijski razvoj gorskega sveta. Ti posegi včasih prinašajo strah in zaskrbljenost, zato si zastavljate zelo resna vprašanja, kako in kje bodo živele prihodnje generacije.

S tem ko Planinska zveza Slovenije predseduje Alpski konvenciji, torej sporazumu o varstvu alp, vas obvezuje, da se še posebej ukvarjate s programom za ohranjanje in varovanje alp, kajti slovenski planinski svet postaja vse bolj obremenjen z novimi velikimi projekti, ki načenja Program nature 2000 in varovana območja s porastom cestnega pa tudi letalskega prometa, ki vpliva na onesnaževanje v planinskem in gorskem svetu.

Na letošnji skupščini ste v zvezi s tem sprejeli pomembne sklepe, ki vas zavezujejo za povsem konkretne naloge, kot naravovarstvenike in temeljne nosilce planinske kulture in vrednot domoljubja in tovarišstva.

Podpiram vas v prizadevanjih za izgradnjo slovenskega planinskega muzeja, saj ima planinstvo lepo zgodovino in mnogo posameznikov izjemnih domljubov slovenstva, ki jim lahko pripisemo mnogo zaslug za razvoj planinstva pri nas.

Lansko leto ste praznovali pomembne obletnice, spomin na planinske velikane, kot je Henrik Tuma, lansko leto je minilo tudi 150 let od

Obvestila Planinske zveze Slovenije

rojstva Juliusa Kugyja. Slovenstvo in planinstvo je z njegovim imenom tesno povezano, velike planinske zasluge ima tudi Alojz Knafelc, letos mineva 150 let njegovega rojstva, njegova markacija in njegovi zapisi o planinskih poteh so pomembno obogatili slovensko planinstvo. Pred manj kot enim mesecem smo proslavili 30 let ko sta na vrhu na Mt. Everestu prvič stala dva Slovenca, Nejc Zaplotnik in Andrej Štemfelj. Vsi vemo, da so slovenski alpinisti z neverjetnimi dosežki v samem svetovnem vrhu. Že pred desetimi leti smo bili ena od devetih držav sveta, katerih alpinistom je uspelo preplezati vseh 14 vrhov segajočih čez 8 tisoč metrov. In to ne po poteh, ki so jih začrtali drugi, ampak večinoma po takih, ki smo jih izbrali sami in zase. Tudi to je ena naših lastnosti in naših posebnosti. Da izbiramo svoje poti in se izogibamo uhojenim, nas uvršča med klene in samozavestne narode. Tega nismo dokazali samo v alpinizmu, ampak tudi s svojo samostojnostjo in načinom, kako smo prišli do nje.

Spoštovane planinke in planinci, poleg vas, ki ste člani Planinske zveze Slovenije je treba spomniti še vseh tistih ljubiteljev in gora, ki se vam pridružijo navadno ob nedel-

jah in praznikih, pa tudi v počitniškem času, ki skupaj s svojimi družinami in prijatelji vstopijo v planinski svet in svet narave, občudujoče, spokojno in spoštljivo. Pohodništvo in planinstvo in gornišstvo je zanesljivo slovenska najbolj množična športno rekreativna dejavnost, v katero se vključuje nekaj 100 tisoč Slovencev. Vsem tem moramo biti na nek način hvaležni, ker poskrbite za več kot 8 tisoč kilometrov označenih planinskih poti in za več kot 170 planinskih koč, kjer najdejo prostor za počitek razgled in občudovanje planinskega sveta. Vse to, kar skupaj z vami počnejo tudi drugi je pomembna dejavnost, ki bistveno izboljšuje kvaliteto našega življenja. Imam občutek, da vsi tisti, ki so tako ali drugače predani planinstvu, na nek način varujejo tudi naše gore in planine. Sonaravno bivanje človeka, narave, rastlinja in živalstva je zanesljivo tisto izhodišče, ki nam bo pomagalo ohraniti naravo v kateri ne bomo uživali le mi, ampak tudi naši potomci.

Čestitam k vašemu planinskemu prazniku.

¹predsednik države g. Danilo Türk se Dneva planincev zaradi državnih obveznosti ni mogel udeležiti.

Spoštovani gospod predsednik!

Zbrani planinci in planinke, predsedniki planinskih društev in meddruštvenih odborov iz vse Slovenije, predsednik Državnega sveta, minister za šolstvo in šport, župana občin Ig in Brezovica, vsi zbrani na zboru planincev Planinske zveze Slovenije na vrhu Krima, vas iskreno in planinsko prisrčno pozdravljamo. Ob tej priložnosti se vam zahvaljujemo za vaša stališča in mnenja ter izrečeno podporo slovenskemu planinstvu. Veseli nas, da tako visoko cenite vrednote gora in planinske aktivnosti. Še posebej nas veseli, da kažete izjemno skrb za učinkovito ohranjanje slovenskega planinsko gorskega sveta, kakor tudi mogočnih Alp v celoti, katerih najbolj sončni del je v naši državi Sloveniji. Trdno smo prepričani, da se boste odzvali našemu povabilu na odprtje Slovenskega planinskega muzeja, zgrajenega po stoletju upanj in planinskih želja.

Sprejmite planinske pozdrave z vetrovnega Krima.

V imenu vseh zbranih:

Franci Ekar
predsednik PZS

DR. IGOR LUKŠIČ NA DNEVU PLANINCEV

Planinstvo ima dve dimenziji. Ena je ta, ko se vsak posameznik dobro počuti v naravi, se druži z ljudmi, ki imajo odprto srce. Druga dimenzija, ki je bila tudi pomembna v slovenskem planinstvu, je nacionalna, saj je planinska organizacija zmeraj skrbela za naravno voditeljstvo in na ta način prispevala pomemben delež k temu, da lahko danes živimo v neodvisni Sloveniji.

GOVOR PREDSEDNIKA PLANINSKE ZVEZE NA DNEVU PLANINCEV

Osnovno vprašanje je, zakaj organizirati dogodek članov PZS - Dan planincev. S prestativijo termina Dneva planincev iz septembra na prvo soboto v juniju smo dosegli osnovni namen, da pred pričetkom aktivne poletne sezone s krajšimi ali daljšimi pohodi preverimo in ugotovimo naše stanje duše in telesa, pa tudi planinsko pohodniške sposobnosti. To je tudi priložnost, da se prevetri, naredi inventurni pregled stanja osnovne in tehnične planinske opreme. Kar pa je najpomembnejše, je srečanje s prijatelji planinci iz vseh krajev Slovenije. Ob tem ne le, da z vso prijaznostjo in iskrenostjo utrjujemo medčloveške vezi in vrednote planinskega prijateljevanja, ampak na teh srečanjih pridobimo množico novih planinskih podatkov, napotkov in izmenjamo planinske izkušnje za varnejše in pestrejše planinske aktivnosti.

Dan planincev je tudi aktivno stičišče pohodnikov, ki so prišli po dolgem pohodu na cilj v znoju in se v veselju oddahnili na svečanem in prazničnem cilju. Ko se je umiril srčni pohodniški utrip, je sledilo veselo in prijazno planinsko pozdravljanje in prijateljevanje. Prav tu se odražajo v vsej veličini vrednote gora, ki jih človek na najbolj plemenit način vsrkava iz planinsko gorskih okolij. Te gorske vrednote se še posebej izražajo v obliki planinske skromnosti, zaupanju, prijaznosti in spoštovanju človeka in gorskega življenja ter narave.

Čas v katerem živimo, je za gorski svet izjemno kritičen. Velike količine ledu in zelenega snega se je že stalilo in izginilo, nastajajo nove vedute, klimatska presenečenja so vedno bolj prisotna. Dobivamo občutek, da je naš planet Zemlja v popolni razprodaji in kontroliranem izkoriščanju in izrabljanju. Zatorej je vsem planincem dana obveza, da s pozitivnimi deli in sporočili skušamo vplivati na neprijazna dejanja v planinsko gorskem svetu. Upamo, da se bo tako, kot pride po dežju in viharju sonce, da se bo to zgodilo tudi na področju klimatskih sprememb, da količina ogljikovega dioksida ne bo več naraščala.

Smo pred najbolj aktivnim delom planinske sezone, ko moramo obiskovalce gora opozoriti in jim sporočiti, da smo v letošnjem letu

goram plačali že previsok davek poškodb in smrti. Naš cilj in obveza sta, narediti kar največ za strokovno usposabljanje planincev in drugih obiskovalcev gora, da bodo sposobni pravilnega in varnega odločanja v primeru nesreče ali drugega nepredvidenega dogodka na gori. Da se bodo v viharju, megli, plazju in vsaki nesrečni situaciji pravilno in učinkovito odzvali, da bodo preživeli in znali tudi prijatelju v nesreči tako pomagati, da mu bodo ohranili življenje.

Statistika članov PZS je ugodna, še posebej, če jo primerjamo s planinstvom in alpinizmom v Alpah. Vendar je to pomemben čas za odločitve, da bomo še naprej namenjali kar največ pozornosti mladi planinski populaciji, ko bomo njim namenjene programe in usposabljanja v kar največji meri prilagajali času in jih posodabljali.

Tudi zamejsko slovensko planinstvo je naša skrb in obveza, zato smo veseli in zadovoljni, da bodo naslednji teden potekali delovni razgovori na Ministrstvu za Slovence po svetu. Evropa brez omejevanja prehajanja državnih meja je tudi nevarnost za slovensko prepoznavnost in morali bomo biti še naprej slovensko pokončni, da bomo učinkovito ohranjali in razvijali slovensko razpoznavnost. Slovenski alpski modri cvet, Zoisova zvončica, nas Slovence že stoletja povezuje in ohranja, saj raste praktično le na gorskih področjih s slovensko govorečim prebivalstvom, tako nekdanj kot danes. In tako trdni kot je bila in je, ta slovenska alpska zvončica, ki je preživela vse ledene dobe, moramo biti trdni tudi mi, planinci tretjega tisočletja.

Med letošnjimi obletnicami iz planinske preteklosti, ki se jih spominjamo, moramo z velikim spoštovanjem omeniti slovensko osvojitve Mt. Everesta pred tridesetimi leti. Pa tudi 110 letnice rojstva Šumljaka, pobudnika in realizatorja slavne Slovenske planinske transverzale. S svojo planinsko markacijo pa je Alojzij Knafeljc zaslužna legenda slovenskega planinstva in je z uzakonjeno markacijo postal nesmrten.

Župan Kranjske gore Jure Žerjav, vodja projekta SPM Miro Eržen in predsednik PZS Franci Ekar smo danes zaprosili predsednika države dr. Danila Türka za odprtje Slovenskega planinskega muzeja, ki bo 7. avgusta 2010 ob 11. uri v Mojstrani. Muzej planinstva se je zgradil,

Obvestila Planinske zveze Slovenije

investitor občina Kranjska gora je izpolnila vse obveznosti, prav tako država, ministrstvo za kulturo in donatorji v okviru Fundacije Avgusta Delava. Tudi planinci si prizadevamo, da bomo obvezo pripadnosti pri gradnji SPM izpolnili s tremi evri pomoči. Veliko število planinskih društev je to obvezo že izpolnilo in trdno smo prepričani, da bodo enako naredili tudi tisti, ki tega še niso uspeli.

Pred 114 leti je Anton Belec iz Šentvida pri Ljubljani na stroške Jakoba Aljaža zgradil in postavil na vrhu Triglava stolp. Anton Belec je bil tudi za slovensko planinstvo pomembna osebnost, saj je bil med petimi ustanovnimi člani SPD v letu 1983. Ob 115. letnici Aljaževga stolpa, ki ga je ta še isto leto podaril SPD, je bila usklajena pobuda in predlog, da se po toliko letih Aljažev stolp preseli na varno v Slovenski planinski muzej, na vrhu Triglava pa se namesti identično kopijo stolpa. Postavlja pa se vprašanje ali je upravičeno, da je pod stolpom pol metra globoko zakopano podzemno znamenje- rdeči križ in zapečateni steklenica, v kateri je listna z zapisom: »To trigonometrijsko točko je ustanovil c. in kr. vojaški trigonometrijski oddelek dne 24. julija leta 1896 za vlade njegovega c. in kr. apostolskega veličanstva Franca Jožefa I...«

Dragi prijatelji gora, člani planinskih društev Planinske zveze Slovenije!

Hvala, da smo se na današnji dan srečali na prelepem vrhu vetrovnega Krima, da tudi tako utrjujemo in počastimo slovensko planinstvo. Želim si in vesel bi bil, če bi bilo letošnje leto brez nesreč v gorah. Želim si, da bi bili tisti, ki skrbijo za preventivo in aktualno usposabljanje za varnost v gorah kar najbolj učinkoviti in da bi si vsak obiskovalec gora vzel čas za temeljito pripravo za pot v gore.

To je tudi priložnost, da se zahvalim današnjemu slavnostnemu govorniku g. Blažu Kavčiču, da si je vzel čas za planinstvo in nas nagovoril z izjemno aktualnimi in plemenitimi besedami ter hvalo planinstva. Državni svet tudi z dejanji dokazuje spoštovanje vrednot planinstva in neplačano društveno prostovoljstvo še posebej ceni. Tudi minister za šolstvo in šport, dr. Igor Lukšič nas je počastil s svojo prisotnostjo in pozornostjo. Trdno sem prepričan, da se bo skrb in pomoč planinstvu še naprej namenjala, saj se vedno najde čas za obravnavo planinskih tem in aktualnosti.

Občinam Ig in Brezovica ter PD Podpeč pa iskrena hvala, da smo po pohodih in vzponu doživeli tako veličasten kulturni dogodek, odlično oskrbo in tako potrdili sodobno evropsko sporočilo, da planinstva brez kulture ni. Planinstvo so vrednote, ki vsebujejo umetnost, kulturo in humanost.

mag. Franci Ekar,
predsednik PZS
6. junija 2009 na Krimu

DAN PLANINCEV 2009 V SLIKI

SESTANEK PRI DR. BOŠTJANU ŽEKŠU, MINISTRU ZA SLOVENCE V ZAMEJSTVU IN PO SVETU

V sredo 10. junija 2009 je Minister brez listnice za Slovence v zamejstvu in po svetu dr. Boštjan Žekš sprejel delegacijo predstavnikov PZS in SPD Trst, Gorica in Celovec. Delegacijo PZS so sestavljali predsednik mag. Franci Ekar, podpredsedniki Marko Goršič, Rudi Skobe in mag. Uroš Vidovič ter generalni sekretar PZS Danilo Sbrizaj. SPD v zamejstvu so predstavljali predsednica SPD Trstu, predsednik SPD Gorica in predstavnik UO SPD v Celovcu. V delegaciji je bil tudi Laszlo Ligetti, predsednik Planinskega društva Lendava. Sodelovanje PZS z zamejskimi planinskimi društvi in problematiko s katero se pri tem srečujejo eni in drugi so predstavili predsednik PZS mag. Franci Ekar, predsednica SPD Trst ga. Marina Pertovt (ki je ministru izročila spominsko darilo - knjigo), predsednik SPD Gorica Marko Lutman in član UO SPD Celovec Anton Starman.

PZS z zamejskimi PD sodeluje že ves čas, sodelovanje pa se še poglobilo v zadnjih letih, ko sta SPD Trst in Gorica postala tudi uradna polnopravna člana PZS. PZS bi želela sodelovanje še poglobiti zlasti na področju izobraževanja vodnikov PZS in organizaciji taborov za mlade

v PUS Bavšica. To je zlasti pomembno v novih razmerah, ko mladi v različnih državah ne ločujejo več nekdanje meje, zato obstaja bojazen da se Slovenci, zlasti tisti iz zamejstva ne bi v Evropi utopili, zato je ohranjanje medsebojnih stikov še kako pomembno.

Pomembno bo tudi zagotoviti, da se v Italiji priznajo strokovni nazivi, ki so jih njihovi člani pridobili v Sloveniji. Zato je bila izrečena pobuda, da se na področju SPD Trst in Gorica organizira usposabljanja, ki bi bila tematsko prilagojena njihovim članom, pri tem pa bi bilo potrebno zagotoviti finančni prispevek s strani naše države.

Na Koroškem pa prihaja do sodelovanja pa tudi problemov, saj Avstrijci želijo urediti nekdanje graničarske poti kot planinske poti, pri tem pa se ponekod pozablja, da bi morali na smernih tablah biti napisani tudi v slovenskem jeziku. Obenem, pa bi Avstrijci radi napise v nemškem jeziku tudi v Sloveniji, čeprav pri nas ni nemške manjšine.

Minister je podprl pobude in skrb PZS-ja za sodelovanje z zamejskimi PD. Poudaril je, da ne more obljubiti kakšne finančne pomoči pri pripravi in seznanitvi z možnimi razpisi za pridobivanje finančnih sredstev.

Danilo Sbrizaj,
generalni sekretar PZS

JE UIAA NA RAZPOTJU ALI ŽE MIMO TEGA?

Mednarodno zvezo planinskih organizacij UIAA je pred 75 leti v Chamonixu ustanovilo 18 pomembnejših nacionalnih planinskih zvez iz Evrope, ZDA, Južne Afrike in Nove Zelandije. Določili so tudi nalogo nove organizacije: obravnava vseh vprašanj, povezanih z planinstvom. Ena prvih izmed dolgega spiska nalog je bila n.pr. priprava in uvedba težavnostne lestvice za alpinistične vzpone. Za prvega predsednika je bil izvoljen grof Egmont D. Arcis iz Švice.

Prva leta nove organizacije so potekala v velikem navdušenju in osnova dela te organizacije med leti 1933 in 1939 je bila domala ista, ki je pomembna tudi danes n.pr. usposabljanje mladinskih planinskih kadrov, varovanje nara-

ve in varnostno-tehnične ter plazovne študije v gorah.

Zadnja generalna skupščina UIAA pred II. svetovno vojno je bila le devet dni pred začetkom vojaških sovražnosti. Sestali so se v Zermattu. Prisotno je bilo 11 nacionalnih združenj. Vojna je seveda prekinila uradne aktivnosti UIAA, toda povezave in stiki so se s pomočjo korespondence ohranjale naprej.

Ob koncu vojne je grof Egmont d' Arcis opravil številna pota, da bi obnovil organizacijo Bil je prepričan, da ima lahko planinstvo pomembno vlogo pri obnovi sveta. Leta 1947 je bila prva povojna generalna skupščina in od takrat noben dogodek ni več zmotil njenega delovanja, saj so zveze-članice dajale vse več iniciativ, ki jih je vzpodbujal po vojni razvoj planinskih zvez.

Nov delovni polet je UIAA dobila leta 1957 z izidom Bulletin, glasilom organizacije in leta

1960 z ustanovitvijo Komisije za varnost, ki se je odločila pripraviti varnostne standarde za kvaliteto opreme (n.pr. vponke, čelade, vrvi, plezalni pasovi itd) ter njeno testiranje. Prva nalepka, ki je pritrjevala kvaliteti opreme, je bila nalepljena leta 1965.

Nov polet v delu in stalnica v aktivnosti UIAA predstavlja leta 1962 ustanovljena mladinska komisija z propagiranjem nastajanja mednarodnih navez mladih, njihovim usposabljanjem in izmenjavo za to potrebnih programov, organiziranje taborov ter pohodov.

UIAA je ustanovila še komisije za kočice, za planinski šport, komisijo za odprave itd, ki so v odvisnosti od sodelovanja delegatov članic doprinesle mnogo koristnega ter opravile veliko dragocenega dela.

Prvi dokument iz področja zaščite narave je bil izdan v zvezi z negativno opredelitvijo UIAA do nameranih projektov na Matterhornu in Jungfrau, medtem ko je bila bitka proti gradnji kableske žičnice skozi Vallee Blanche v pogorju Mt. Blanca neuspešna. Potreba po zaščiti gorskega okolja se je sedemdeseta ter osemdeseta leta vse bolj stopnjevala in generalna skupščina UIAA v Katmanduju je leta 1982 sprejela znano deklaracijo, ki opozarja na nedopustno onesnaževanje višjih predelov svetovnih gorstev kot posledica vse številnejših vzponov na te gore.

Istočasno je bil sprejet dopolnjen sporazum o gostoljubnosti v planinskih kočah, ki zagotavlja enako obravnavo in pravice vsem planincem, članicam zvez, ki so vključene v UIAA ter sprejem dokumenta o združevanju sredstev, namenjenih za obnovo koč.

Športno plezanje se je različno razvijalo ter uveljavljalo in je vse bolj trkalo na vrata. Leta 1972 ob priliki olimpijade v Münchenu so se člani UIAA izrekli proti njeni uvedbi med olimpijske discipline in tudi proti vključitvi te dejavnosti med tiste, ki jih gojijo članice UIAA. Toda v devetdesetih letih se je športno plezanje razvilo do te mere, da je leta 1995 bila UIAA od Mednarodnega olimpijskega komiteja spoznana kot reprezentativna organizacija na področju planinske dejavnosti z nalogo, da njene članice gojijo tudi tekmovalno športno plezanje, v nadaljevanju pa leta 1998 še tekmovalno turno smučanje in leta 2003 tekmovalno ledno plezanje. S tem se je pri marsikateri članici uredilo tudi vsaj minimalno sofinanciranje te dejavnosti iz strani države.

UIAA je postajala vse večja organizacija. Pridružile so se ji planinske organizacije iz vse Evrope, Afrike in Severne Amerike. Njeni člani so danes tudi Južno Ameriška planinska zveza UPAME in Azijska planinska zveza UAAA.

SPD kot predhodnica PZS je že pred II. svetovno vojno s svojimi delegati sodelovala v delu UIAA. Delegati SPD so n.pr. predstavili takratno GRS, njeno delo in tehniko. Predstavitev je bila zelo odmevna, delu GRS je bilo dano priznanje. Sodelovanje delegatov v različnih komisijah UIAA se je po vojni še razširilo. Naši člani so se uveljavili z vidnimi prispevki. Z osamosvojitvijo Slovenije je leta 1991 PZS kot samostojna organizacija postala član UIAA.

Za enostavnejše sporazumevanje med planinci sveta je bil pripravljen slovar, etični pogledi planinske dejavnosti so bili definirani in postali osnova za planinski kodeks, varovanje narave je bilo obravnavano v Innsbrucku in dogovorjeno besedilo je izšlo pod imenom »Tirolska deklaracija«. Leta 2002 je bila pripravljena »planinska listina«, ki poziva vlade držav, od koder so članice UIAA, da se bolj osredotočijo na zaščito in pospeševanje planinskih področij. Udeleženci generalne skupščine leta 2006 v Banffu v Kanadi so prišli do spoznanja, da v bodoče pod imenom UIAA ni več možno združevati različne aktivnosti, ki zaradi razhajajočih interesov vodijo v konfliktne situacije. Stališča, ki so sporočala, da UIAA ne more v bodoče več vključevati mednarodna tekmovanja, so bila potrjena. Razdvajala so tudi nestrinjanja evropskih planinskih organizacij, zlasti tistih iz področja Alp, s svetovnim profilom dela UIAA, čeprav šteje delež izven evropskih planincev v UIAA le 1/10. Problematika varovanja okolja, načrtovanje izrabe alpskega prostora, določanje standardov za pota in kočice, značilna le za Alpe itd so preveč redko prihajala na dnevni red, prav tako možnosti za izmenjavo prakse, izkušenj in vsebine dela. Vse bolj koncentrično vodenje evropskega prostora v Bruslju narekuje tudi usklajevanje in uveljavljanje interesov planincev Evrope v Evropski skupnosti. Predvsem zaradi vsega navedenega je nastopila nestrpnost, ki je ogrožala možnosti za dobro nadaljnje delovanje organizacije.

V Banffu so tudi sklenili ponovno pretehtati statut z namenom, da najdejo rešitev za nastale težave. Ustanovljena je bila tudi posebna delovna skupina z nalogo, da pripravi predlog za uspešnejše vodenje organizacije.

Predlog zgoraj omenjene delovne skupine je bil leta 2007 sprejet v Matsumoto na Japon-

skem. Od takrat ima UIAA nov statut. Novi statut UIAA je zasnovan na stvarnih vsebinah organizacije, na katerih temeljijo aktivnosti z zadolžitvami. Organi UIAA so: generalna skupščina, upravni odbor, izvršni odbor, predsednik, nadzorni odbor, častno razsodišče in komisije. No, kljub temu so ostale vidne težnje vodenja UIAA po prejšnji praksi.

Februarja 2008 so se deli nekaterih planinskih zvez, ki aktivno sodelujejo v mednarodnem tekmovalnem turnem smučanju odločili za samostojno nadaljnjo organizacijsko pot ter

lanskega oktobra že sklicali generalno skupščino nove Mednarodne zveze za smučanje v gorah (ISMF).

Z veljavnostjo 01.01. 2009 sta Planinska zveza Nemčije in Avstrijska planinska zveza, skupno z okoli 1.250.000 člani izstopili iz UIAA. Izstop

je povzročil začudenje, ponekod tudi hudo kri in seveda izpad precejšnjih sredstev za UIAA, ki se zbirajo po principu glavarine. V plezališčih Češke je prišlo do prvih reakcij v obliki prepovedi plezanja Nemškim in Avstrijskim planincem z utemeljitvijo, da so plezališča urejena le za članice UIAA.

V vse bolj povezani in enotno regulirani Evropi brez meja so pojavi kot n.pr. na Češkem skoraj nerazumljivi. Dejstvo je, da se bodo morale planinske organizacije Evrope oz. za enkrat vsaj tiste, katerih države so med sedemindvajseterico ES čim preje organizirati ter dogovoriti, kako bodo administraciji v Bruslju predstavile svoje cilje ter naloge, da bodo čim uspešneje lahko uresničevale zapisano v svojih statutih v dobro svojega članstva.

Danilo Škerbinek

BELEŽKA

iz sestanka Komisije CAA za planinstvo, usposabljanje in varnost, ki je bila 25. aprila 2008 v Sargansu v Švici v organizaciji tamkajšnje planinske zveze, s pričetkom ob 08.30 uri

Prisotni: Karl Schrag (DAV), Rino Zocchi (CAI), Michael Larcher (OeAV), Brino Hasler (SAC), Hubert Mayer (AVS), Patrick Lamarqu (FFCAM) in Danilo Škerbinek kot predstavnik predsedstva CAA.

Opravičen: Ralph Wohlwend (LI) in Matjaž Hafner (PZS)

Dnevni red:

1. Potrditev zapisnika zadnje seje
2. Gibanje po zahtevnih poteh
3. Primerjava strukture kadrov oz. usposabljanja
4. Plan dela za leto 2008
5. Informacija o delu komisije za varnost UIAA
6. Čas in kraj naslednje seje komisije
7. Razno

Ad 1)

Pravila gibanja za turne smučarje na urejenih smučiščih, Ovrednotenje zahtevnosti izletov s snežnimi krpljami in Gradivo o stojiščih so članice vključile v svoje programe usposabljanja. Na željo prisotnih sem podal kratko informacijo o trenutnem delu predsedstva CAA.

Ad 2)

Varnost pri gibanju po zahtevnih poteh (via feratah) je odvisna od materialov in gradiv, ki so bila uporabljena za gradnjo zahtevnih poti, od izvedbe teh poti, od geoloških danosti terena in seveda od osebne opreme za to dejavnost, ki jo znajo planinci različno dobro uporabljati.

Prisotni smo predstavil tozadevno prakso v svoji planinski organizaciji. Iz povedanega in predstavljenega povzemam naslednje:

V Alpah so zahtevne poti pretežno varovane po vzhodno alpskem ali francoskem principu. Pri prvo imenovanem principu planinec napreduje po stopah ali klinih in se varuje s vpenjanjem vponk samovarovalnega kompleta v jekleno vrv, ki je napeta, pri drugem sistemu pa je jeklena vrv ohlapna in tvori ob njeni pritrditvi na klin zanko. Pri gibanju po zahtevni poti vponke samovarovalnega kompleta drse po jeklenih vrveh. V primeru zdrsa ali padca zgovorniki francoskega principa pritrditve jeklene vrvi opozarjajo, da ne pride do nevarnih prečnih obremenitev vponk

Težavnosti zahtevnih poti se žal v mednarodnem pogledu ne ocenjujejo enotno, V praksi najdemo 5 do 6 težavnostnih stopenj ali oznake od A do E (E-ekstremno zahtevno). Pomeni, da je s vsako višjo številko ali črko teren težji in temu odgovarjajoče raste zahtevnost, potrebna moč, vzdržljivost ter tehnično znanje, potreben pogum in psiha.

Samovarovalni komplet v »Y« izvedbi je osrednji kos opreme za varno napredovanje po

zavarovanih poteh. Najpomembnejši del te opreme je dinamični blažilec obremenitve (skozi zaviralno ploščico ob padcu zdrsne del zavorne vrvi), kar zaradi trenja zmanjša silo padca, kadar pride do njega.. S kratko neskončno zanko dinamični blažilec in s tem samovarovalni komplet povežemo s plezalnim pasom. »V« izvedba varovalnega kompleta sicer zadošča CE.normam, vendar se njegova uporaba ne priporoča. Mnogi so želeli tovarniško izdelani samovarovalni komplet nadomestiti s pomožnimi vrvicami enake debeline, kot jo ima varovalni kompleti, vendar nesreče opozarjajo, da predstavlja tako izdelani samovarovalni komplet več šibkih mest. Namesto na vpletena konca varovalne vrvi, ki jih izdelava proizvajalec, so vponke pritrjili s vozli, namesto posebnih namenskih vponk za vpenjanje v jekleno vrv ob varovanih poteh, so uporabljali sicer vponki s matico, vendar njihova uporaba terja veliko več vaje in moči. Te vponke so šibkejše in manjši, kot za te namene posebej izdelane vponke z večjo odpiralno odprtino in posebnim dodatnim varovanjem, kar je možno odpreti in varovalo sprostiti z eno roko. Te vponke ki odgovarjajo večjim zahtevam, kot običajne, so označene z črko »K«. Vedeti je treba, da deluje na blažilec samovarovalnega kompleta v primeru padca osebe teže 80 kg 5 metrov globoko obremenitev 40 kN (4 tone). Različno, v odvisnosti od modela samovarovalnega kompleta in izvedbe dinamičnega blažilca, ta s trenjem zmanjša direktno obremenitev na človeka. Sodobni dobro delujoči samovarovalni kompleti s dinamičnim blažilcem obremenitve so za varnost ljudi na zahtevnih poteh nujno potreben del opreme. V primeru, da se varujemo na zahtevnih poteh brez blažilca obremenitve, se obremenitev padca direktno prenaša na opremo, ki jo oseba uporablja in nanj, kar je zelo nevarno.

Planinci kot osebno opremo, ki jo imajo pritrjeno na sebi za gibanje po zahtevnih poteh uporabljajo sedni pas, enodelni ali dvodelni plezalni pas. Iz stališča varnosti je izredno pomembno, kje z krajšo neskončno zanko samovarovalni komplet povežemo s plezalnim pasom. Točka povezave je odvisna od konstrukcije plezalnega pasu, v vsakem primeru pa mora ta biti nekoliko nad našim težiščem. POZOR-od mesta opisane točke povezave je odvisno, v katerem položaju bo obviselo telo v primeru padca. Iskanje informacij o tem in odgovori na podobna vprašanja so tudi v tujini najpogostejši vzroki za obiske pisarn planinskega društva.

Na zavarovanih poteh moramo računati tudi s padajočim kamenjem. Nujen kos opreme je tudi čelada z atestom. Njeni notranji pasovi se morajo lepo prilegati glavi, kar dosežemo z nastavljivimi mehanizmi. Iz glave nam čelada po pritrjitvi ne sme drseti, biti mora tudi lahka, zračna in omogočati dobro gibljivost glave. Ob nabavi čelade moramo biti pozorni na datum njene izdelave in na oznako CE-norme ali še bolje na UIAA kvalitetno oznako. Upoštevati je navodila za uporabo. Uporaba čelad, namenjenih drugim športnim zvrstem (n.pr. za kolesarjenju) za te potrebe ni priporočljiva.

Težavnost izbrane zahtevne poti, dostop in kasnejši sestop, letni čas itd narekujejo še izbor ustrezne obleke, obutve, zaščito rok, eno ali dve krajši rezervni brezkončni zanki, vponke, s seboj moramo vzeti prvo pomoč, prenosni telefon, vrečo za bivakiranje in čelno svetilko.

Za turo po zahtevni poti se smemo odločiti, ko zaupamo svojim močem, smo na to psihično pripravljeni, ko zaupamo svoji opremi, jo znamo uporabljati in se predhodno ob izdelavi načrta za svojo turo z vsem, kar nas na njej čaka, podrobno seznanimo.

Predstavniki prisotnih planinskih zvez so predstavili različne pristope pri usposabljanju svojega članstva za gibanje po zahtevnih poteh. Ocenjujem, da je najkvalitetnejšo vsebino te vzgoje pripravila avstrijska planinska zveza, ki je v 140 strani obsegajočem učbeniku zbrala vso snov na temo gibanja po zahtevnih poteh. Poleg tega je pripravila z isto vsebino še CD. Prijavljeni za ta tečaj prejmejo ta učbenik, pripravljeno učno vsebino predelajo na tečaju

Obvestila Planinske zveze Slovenije

ob projekciji vsebine CD in praktičnem delu. (učbenik je priloga poročila).

Po istem konceptu so pripravili še učno gradivo za plazove, prvo pomoč ter gibanje po ledenikih.

Na tečaj iz tehnike gibanja po zahtevnih poteh sprejemajo vodnike in tiste že usposobljene člane, ki se žele izpopolniti še v tej tehniki. Oseba, ki vodi druge po zahtevnih poteh, mora obvladati tehniko varovanja, spust vodenega in osnovno tehniko reševanja.

V osnovi vodnik v Franciji na zahtevnejših poteh uporablja vrvi le za izčrpanega, za primer potrebe po pomoči in za povratek, ne pa kot osnovno pomagalo za napredovanje. Velja, da so tudi zahtevne poti pripravljene v osnovi za to, da lahko ljudje samostojno obiskujejo zahtevnejše gore.

V Nemčiji sme vodnik, sicer odvisno od zahtevnosti poti, peljati po zahtevni poti največ dve osebi. Vsak od njih mora imeti svoj samovarovalni komplet. V primeru več planincev na isti zahtevni poti, sme biti na odseku jeklene vrvi med dvema klinoma le ena oseba.

Prišli smo do spoznanja, da bi bilo koristno, ko bi zbrali izkušnje ter poglede o tem, kaj morajo vodniki planinskih zvez, članic CAA, za vodenje po zahtevnih poteh obvladati.

Vsak delegat pripravi tozadevni predlog (A4 list) in ga do 25.06. letos pošlje predsedniku komisije. Ta pripravi zbirnik (po potrebi se stališča uskladijo v dopisni seji) in ga kot priporočilo predloži jesenski skupščini CAA.

Predstavniki OeAV je predlagal v obravnavo njihova zlata pravila za gibanje oz. obnašanje planincev na zahtevnih poteh. Pravila smo sprejeli kot delovni predlog. V teku enega leta se naj nanje da dopolnitve ali popravke, nakar se jih predloži skupščini (priloga).

Članice CAA so večinoma dolžne skrbeti za vzdrževanje in obnovo planinskih poti. Za to skrbe društva. Planinske zveze izdajajo potrebne zemljevide in vodiče. Planinske zveze Avstrije, Nemčije in Švice so izdale Vodila pri obravnavi predlogov za gradnjo novih, zlasti zahtevnih poti in Katalog kriterijev za gradnjo in ureditev zahtevnih poti in se pri navedenih nalogah ravnajo v skladu s temi gradivi.

Ad 3)

Predstavil sem gradivo o strukturi kadrov oz. o usposabljanju, ki ga izvajamo v PZS in ga je

pripravil Matjaž Hafner. Gradivo je sprožilo nekaj vprašanj (financiranje, število ur za usposabljanje kadrov posamezne vodniške kategorije, izpopolnjevanje kadrov, sodelovanje Fakultet za šport, ...kar sem pojasnil) in je bilo z zadovoljstvom sprejeto.

V nadaljevanju je strukturo usposabljanja predstavil predstavnik Planinske zveze južne Tirolske (AVS). Ta izhaja že iz organizacije te planinske zveze, ki ima referate za planinstvo, kočje, pota in športno plezanje, za varstvo narave ter okolje, mladino in družine, marketing z informatiko ter kulturo in knjižnico.

Referat za planinstvo usposablja mladinske vodnike, vodnike izletov, spremljevalce izletov ter koordinatorje planinske dejavnosti v društvi in sekcijah. Zanimivo je, da veliko pozornost posvečajo sleherno leto tečajem za amaterske društvene delavce, enako tudi za zaposlene v PD in Zvezi (gradivo je priloženo poročilu na PZS). Za poglobljena in nadaljevalna usposabljanja se poslužujejo gorskih vodnikov. Delegat SAC je poročal o pripravi učbenika za planinsko dejavnost v letnih razmerah, ki bo izšel to poletje. Učbenik za planinsko dejavnost v zimskih razmerah je v delu. Učbenika bosta natiskana v nemškem, francoskem in italijanskem jeziku.

Ad 4)

Program dela za leto 2008 predstavlja dokončanje pregleda nad strukturami planinskega usposabljanja pri članicah CAA in priprava okvirnih smernic za inštruktorski kader, ki usposablja planince, turne smučarje in alpiniste.

Pripravila se bodo tudi priporočila za gibanje po zahtevnih planinskih poteh (varnostni standard, usposabljanje in oprema).

Ad 5)

Komisija UIAA za varnost je ena od tistih, ki je v svojem dolgoletnem delovanju prinašala vedno zelo dragocene podatke. Pomembne rezultate iz ločenih raziskav ji je prispevala Komisija DAV za varnost z Pitom Schubertom na čelu. Z izstopom Planinskih zvez Avstrije, Nemčije in Švice iz UIAA, do česar je prišlo zaradi vse redkejše obravnave zadev, ki se nanašajo na problematiko Alp in njihovega članstva, so prenehali z sodelovanjem v tej komisiji tudi njeni predstavniki. Patrick Lamarque, delegat CAF v tej komisiji je prislo-

tne seznanil z sedanjimi aktivnostmi in delom te komisije:

V zadnjih letih so pripravili standarde za hojo, plezanje, turno smučanje in plezanje v ledu. Program usposabljanja za hojo s krpljami tistih, ki so opravili tečaj za plezanje je bil odmevno sprejet, saj so s tem dali možnost številnejšega plezanja v zaledenelih slapovih. Pripravljajo nove standarde za trening plezanja ter kriterije za ocenjevanje uspešnosti teh treningov. Trenutno imajo težave s verificiranjem programov usposabljanja iz držav - članic, ki nimajo planinske in alpinistične tradicije. Zahtevno alpinistično opremo so pričeli v Evropi prodajati tudi proizvajalci iz Azije. Opozarjajo na potrebo po njenem certificiranju.

Zavzeli smo stališče, da si komisiji nista konkurenčni, nasprotno, dogovorili smo se za obojestransko informiranje ter sodelovanje. G. Lamarque je v razmislek predlagal, da se predsedniku komisije UIAA za varnost ponudi sedež opazovalca v naši komisiji. Vse informacije o dejavnosti UIAA je mogoče najti na internetu/Google.

Ad 6)

V letošnjem letu ni predvidena naslednja seja. Pripravljena gradiva in njihovo usklajevanje bo potekalo preko interneta.

Ponudbo za organiziranje prihodnje seje komisije je dala PZ Južne Tirolske, ki bo dne 24. aprila 2009 v Bolzanu.

Ad 7)

Predstavniki DAV je poročal o statistični obdelavi nesreč njihovih članov, ki jo izvedejo vsaki dve leti. Analiza temelji na podatkih, ki jih DAV prijavlja zavarovalnici ob uveljavljanju nezgodnega zavarovanja svojih članov. Spoznanja iz analize vgrajujejo v programe usposabljanja, preventive, najdejo mesto v učni literaturi in so kvalitetna osnova za nadaljnje delo s članstvom.

DAV in OeAV sta pripravila na CD specialke svojega planinskega sveta v 3D tehniki z vrisanimi potmi v letnih in zimskih razmerah, opremljene so s podatki za podporo GPS. Cena CD je 70 €. Naročiti ga je možno po spletnem omrežju

Dne 11. in 12. 07. letos prireja DAV s PD strokovni posvet o bodoči socialni, športni, vrhunski ter planinsko gospodarski viziji. Na posvetu predvidevajo tudi uskladitev ciljev, načrtov ter nalog. Zaključno strukturno poročilo bo vodilo za nadaljnjih 10 let. Na posvetovanju pričakujejo tudi udeležence iz drugih planinskih zvez.

Zapisal:
Danilo Škerbinek

---

97 LET OD USTANOVITVE GORSKE REŠEVALNE SLUŽBE SPD

Dne 16. junija 1912 je bila ustanovljena Gorska reševalna služba SPD, ki je delovala v okviru Kranjskogorske podružnice SPD. Ustanovitelji gorske reševalne službe in Odbora za gorsko reševanje so bili: dr. Josip Bučar, dr. Jernej Tičar in dr. Josip Stojc. Vsi so bili izjemno pripadni slovenskemu planinstvu in nudenju pomoči v gorah tistim, ki so se znašli v stiski, težavah ali se smrtno ponesrečili. Prva seja Odbora za gorsko reševanje je bila 19. maja ob 15. uri v hotelu Razor, seja pa se je končala ob 16. uri. Ena prvih registriranih nesreč se je zgodila 2. januarja 1777 na Srednjem vrhu, kjer je zasul in uničil sedem moških starih od 19 do 50 let. Legenda gorskega reševanja je zanesljivo Jernej Krč iz Kokre po domače Tomažkov, ki je bil ves čas član kranjske podružnice SPD. Bil je tudi oskrbnik Zoisove kočice in Češke kočice in eden prvih vodnikov leta 1906. Eno najbolj težkih reševanj je bilo prenos trupla pokojnega plezalca Petriča iz Ljubljane, ki je padel iz grebena Kranjska Rinka - Skuta v ledeniško razpoko na Skutinem Ledeniku. Prenos trupla preko Ledin in Žrela na Jezersko je bilo izjemno težavno in tvegano. Med legende gorskega reševanja sodi tudi prvak slovenskega alpinizma Jože Čop, ki je leta 1946 preplezal Osrednji triglavski steber, poimenovan tudi Čopov steber. Soplezalka Pavla Jesih je v zadnjem delu stebra omagala tako, da je Čop steno preplezal sam in se nato napotiti v Vrata po pomoč ter se vrnil z reševalci in rešil soplezalko. Gorska - reševalna dejavnost je ves čas delovala v okviru SPD, tudi po 2. svetovni vojni je delovala v okviru naslednice SPD Planinske zveze Slovenije. V letu 1991 PZS za Gorsko reševalno službo PZS pridobi samostojno članstvo v mednarodnem združenju IKAR. V letu 2006 PZS pridobi prvo odločbo s strani Ministrstva za zdravje odločbo o humanitarnem delovanju, še posebej na področju delovanja gorskega reševanja. PZS

Obvestila Planinske zveze Slovenije

kljub razdružitvi s Gorsko reševalno službo deluje v okviru Ministrstva za obrambo, Urada za reševanje in zaščito. PZS še vedno ohranja društveno, humanitarno in preventivno gorsko dejavnost, še posebej pa skrbi za izvajanje programov usposabljanj in preventive. PZS je tudi uporabnik profesionalnih služb Gorske reševalne zveze, postaj, društev GRS, gasilcev, helikopterskega reševanja Ministrstva za obrambo in Ministrstva za notranje zadeve. PZS je članice IKAR-ja, v PZS pa je včlanjenih 14 gorsko reševalnih društev in postaj. Zveza tudi ohranja in varuje ustanoviteljstvo in »lastnino« planinskega društvenega neplačanega gorskega prostovoljnega reševanja.

mag. Franci Ekar,
predsednik PZS

DELOVNO INFORMATIVNI POSVET PZS IN GRZS O POTREBAH ZA SODOBNO PREVENTIVO, OSNOVNO OSKRBO POMOČI POTREBNIH, NUDENJE PRVE POMOČI IN REŠEVANJE V GORAH

V četrtek, 11. junija letos je PZS ob 97. obletnici ustanovitve planinske gorske reševalne službe ter pred začetkom glavne planinske sezone sklicala posvet, na katerem je predvidela obravnavo več tem, povezanih z zadevami v naslovu.

V uvodu je predsednik PZS g. Franci Ekar poudaril pestro ter požrtvovalno reševalno delo v slovenskih gorah od prve podrobno opisane nesreče, ki se je primerila leta 1777, do leta 1912 ko je podružnica Slovenskega planinskega društva v Kranjski gori 12. junija tega leta ustanovila rešilni odbor in pa seveda delo reševalcev vse do danes. Dogodek leta 1912 planinci Slovenije štejemo za začetek organiziranega gorskega reševanja. Približuje se 100. letnica tega pomembnega dejanja, ko bo treba ob upoštevanju pravil strokovno znanstvenega zgodovinskega, tako kot so se tega lotile mnoge planinske organizacije v Alpah, poiskati dragocene razkrojene podatke iz preteklosti in z njimi dopolniti današnje vedenje o dogajanjih o teh zadevah v minulem času. Vsak ljubitelj gora je pri tem delu dobrodošel, vendar mora biti sodelovanje strokovno in objektivno. PZS je že podpisala sporazum z Katedro za zgodovinske Filozofske fakultete ter Fakulteto za šport o realizaciji te naloge. Dogaja se n.pr., da podatke, ki so jih nekateri dosedanja pisci povzeli iz predhodnih virov in celo arhivov PZS, sedaj predstavljajo za svoje izvirne vire. Predsednik GRZS g. Miro Pogačar

je ob bližajočem jubileju gorsko-reševalne dejavnosti v Sloveniji opisal tozadavne načrte GRZS. Zbrati želijo čim več, do danes še neobjavljenih zgodovinskih podatkov in s tem rešiti pred pozabo podatke te dragocene dejavnosti. Upoštevati pa je in bo potrebno tudi pravila in predpise o lastnini, avtorstvu in ustanoviteljskih pravicah in lastni.

Načelnik komisije za gorsko reševanje PZS Drago Horjak je predstavil namen in na skupščini PZS potrjeni program dela te komisije. Preprečevanje nesreč med obiskovalci gora je njena primarna naloga. Za to potrebne aktivnosti se prepletajo s številnimi drugimi komisijami PZS in v tem smislu je tudi komisija sestavljena. Leta 2006 je prišlo do ustanovitve GRZS. Reševalno delo poteka tudi naprej brez težav. Seveda si je kot komisija PZS, ki zastopa obiskovalce gora, t.j. uporabnike reševalnih storitev, zadala za nalogo tudi dobro sodelovanje z Gorsko reševalno zvezo Slovenije, ki so izvajalci gorskega reševanja. Prvi dogovori so bili izvedeni in pripravljen je kar obsežen spisek nalog ter aktivnosti, ki jih bo potrebno izvesti v dobro obiskovalcev gora.

PZS načrtuje in pričakuje, da bo z večjim poudarjanjem potrebe po preudarni ter zavestni planinski dejavnosti, kamor sodi predvsem izbira planinskega cilja ob upoštevanju znanja, sposobnosti, uvežbanosti ter postopnosti in »pripravi na vsak korak v planinski svet«, k čemur nujno sodi načrt izleta, število nesreč v gorah manjše. V ta namen bo med drugim izpopolnjevala programe usposabljanja z spoznanji iz analiz gorskih nesreč. Med priprave ne srečanje z gorami sodi tudi prvič predstavljeno »Vodilo za ukrepanje v primeru sleherne nesreče v gorah«. Dejansko gre za grafični miselni vzorec, kaj storiti, če je potrebna nekemu v gorah pomoč ali se je zgodila nesreča in ukrepi do prihoda reševalcev. Predstav-

ljeno vodilo se bo vključilo v vse programe usposabljanja ter za to potrebno literaturo.

Osnovna zavarovanja, ki jih je deležen vsak član PD s plačano članarino, razpon njihovih vsebinskih ter odškodninskih ugodnosti in dodatno nudena zavarovanja predstavljajo zavarovalne usluge, ki so jih po vsebini deležni tudi člani tujih planinskih organizacij. Zavarovanja pokrivajo vse nesrečne dogodke, ki se utegnejo primeriti pri dejavnostih, ki se izvajajo v okviru dejavnosti planinske organizacije. Gotovo je zelo pomembno tudi zavarovanje za kritje stroškov reševanja v tujih gorah. V primeru, da bo prišlo tudi v Sloveniji do kategoriziranja športov glede njihove nevarnosti in seveda s tem različno visoka osebna zavarovanja, je PZS že opravila dogovore z izbrano zavarovalnico, pa tudi z Ministrstvom za zdravje. PZS zagovarja stališče enakopravne obravnave naše dejavnosti z vsemi drugimi prostičasnimi dejavnostmi ter strokovno obravnavo nevarnosti vseh teh dejavnosti, da morajo biti iz teh zavarovanj izključeni otroci in mladina, da se upošteva usposobljenost oseb za določeno športno dejavnost in napovedala pripravljenost za sodelovanje pri pripravi teh dokumentov.

PZS je v dobro in za potrebe članov PD ustanovila Odbor za pripravo strokovnih mnenj ter stališč v konkretnih primerih za potrebe obveščanja javnosti, za potrebe sodišč oziroma pravnih postopkov, za zavarovalnice in drugo. Prav tako je PZS s Ministrstvom za notranje zadeve potrdilo izhodišče, da bo sodelovanje zračnih plovil za pomoč osebam, ki se bodo v gorah ponesrečile ter njihovo reševanje, potekalo brez kakršnih koli ovir ter zamud. S tem so dokončno odpadle nejasnosti, do katerih je prišlo v primeru nesreče v Repovem kotu in še kje, ko so ljudje pomišljali, ali smejo poklicati na pomoč, ali ne, kako je s stroški, itd. Vse to ne sme več biti vzrok, ali se v primeru potrebe pokliče na pomoč ali ne. V slučaju, da bi bilo potrebno razjasniti okoliščine, ki so vplivale ter zaradi katerih je prišlo do konkretne nesreče (n.pr. dejanje fizične osebe, ki je namenoma ali iz velike malomarnosti povzročila ogroženost, zaradi katere so nastali stroški nujnega ukrepanja, neodgovornost, nepripravljenost, ...), se je v dogovoru za te potrebe imenovalo strokovno telo, ki bo to delo opravilo. V takih primerih se bo, kot je tudi v tujini zakonsko predvideno, izstavil račun za stroške

reševanja. Če bo prišlo do novosti, kot jih napoveduje novi Zakon o zdravstveni dejavnosti, bo potrebno prakso uskladiti z novelo tega zakona. V primeru, da bi pri sodelovanju zračnih plovil pri gorskem reševanju prišlo do težav, bo predsednik GRZS o tem seznanil tudi PZS. PZS je januarja letos na pristojne vladne organe naslovila predlog, da se nameni za potrebe gorskega reševanja poseben helikopter. Predlog je bil deležen razumevanja. Na sestanku je skupno bilo potrjeno stališče, da se za namene sodelovanja pri reševanju v gorah nameni ustrezen za to nalogo opremljen helikopter, ki bo za potrebe reševanja na voljo vedno, ko bo to za potrebno ocenil vodja reševanja. Porast obiska ter števila nesreč v gorah stališče v popolnosti utemeljuje.

Predstavljena so bila ključna spoznanja iz lanskih ter letošnjih reševalnih akcij, ki jih je opravila GRZS. Zaskrbljujoče je, da je v istem časovnem obdobju do dneva tega sestanka že preseženo število nesreč v letu 2007, ko jih je bilo v enem letu največ. Podatke bo PZS predstavila članom UO. Po izkušnjah tujih planinskih organizacij je turno kolesarjenje v izrednem razmahu. To je vse bolj v razmahu tudi v Sloveniji. Potrebna bodo opozorila ter označbe planinskih poti, kjer je kolesarjenje dovoljeno.

Za potrebe pomoči poškodovanim v gorah, zlasti v visokogorju, je zelo pomembna torbica za nudenje prva pomoč planincev ter omarice s sanitetno opremo in depoji reševalne opreme v kočah. GRZS bo pripravila predlog vsebine te opreme in ga posredovala na PZS. Zadnjo informacijo, da za reševanju v Storžiču in bilo na voljo helikopterja in se je kljub dobrim vremenskim razmeram in vidljivosti moralo reševalno akcijo izpeljati »ročno« planinsko alpinistično v popolni klasiki. Torej je oblika prostovoljnega, klasičnega in fizičnega reševanja v gorah še vedno najbolj zanesljiva. Ta primer pa ponovno opozarja, da za reševanje v planinsko gorskem svetu zanesljivo in resnično potrebujemo namenski helikopter, tako, kot je to za prevoz dojenčkov poskrbljeno.

Posvetu so prisostvovali Franci Ekar, Drago Horjak, Miro Pogačar, Grega Turnšek (URSZR) in spodaj podpisani. Žal je bila v času posveta sklicana izredna seja vlade, saj so poprej obljubili sodelovanje predstavniki Ministrstva za zdravje, Ministrstva za notranje zadeve in Obrambo.

Danilo Škerbinek

KOMISIJE UO PZS POROČAJO

ODBOR ZA PRIZNANJA

Na osnovi 15. člena Pravilnika o priznanjih Planinske zveze Slovenije (Obvestila PZS števil. 3/2005) objavljamo

R A Z P I S

NAJVIŠJIH PRIZNANJ PLANINSKE ZVEZE SLOVENIJE

ZA LETO 2009

I. SPOMINSKA PLAKETA

Spominska plaketa se podeljuje posameznikom za njihovo uspešno delovanje in izjemne dosežke ob njihovih visokih življenjskih jubilejih (najmanj 60, 65, 70, 75, 80, 85 in več let). Podeljuje se le posameznikom, ki so za svoje dosežke in delo že prejeli zlati častni znak PZS.

Spominska plaketa se podeljuje tudi planinskim društvom ter organizacijam ob njihovih jubilejih za najmanj 60 letno delovanje.

Spominska plaketa se lahko podeli posamezniku le enkrat. Jubilej mora biti dosežen v koledarskem letu 2009.

II. SVEČANA LISTINA

Svečana listina Planinske zveze Slovenije se podeljuje posameznikom ali planinskim organizacijam za izreden prispevek k razvoju planinske dejavnosti in za življenjsko delo.

Podeljeno je lahko največ 10 Svečanih listin letno.

Predlogi za obe priznanji morajo biti na obrazcu za planinsko priznanje poslani v šestih (6) izvodih pristojnemu Meddruštvenemu odboru najkasneje do 30. septembra 2009.

Meddruštveni odbori morajo oblikovati svoja mnenja k predlogom in jih poslati Odboru za priznanja PZS najkasneje do 20. oktobra 2009.

Prepozno prispeli predlogi ne bodo obravnavani!

O dodelitvi razpisanih priznanj bo odločal Upravni odbor Planinske zveze Slovenije. Priznanja bodo podeljena na posebni slovesnosti ob koncu leta 2009.

ODBOR ZA PRIZNANJA PZS
Predsednik
Jože MELANŠEK

OPOZORILO:

Čistopis Pravilnika o priznanjih PZS je objavljen skupaj z novim obrazcem v OBVESTILIH PZS števil. 3/2005 in na spletni strani www.pzs.si.

KOMISIJA ZA VARSTVO GORSKE NARAVE

KONČANO SEDMO USPOSABLJANJE ZA VARUHE GORSKE NARAVE

V pomladanskih mesecih aprilu, maju in juniju je Komisija za varstvo gorske narave pri UO PZS izvedla že sedmo usposabljanje za varuhe gorske narave. Obiskovalo ga je 19 udeležencev iz 13 različnih planinskih društev, ena udeleženka pa je bila iz Društva za ohranjanje in varovanje naravne in kulturne dediščine Gora.

Začeli smo na Gorjancih, nadaljevali na Krvavcu in zaključili v Triglavskem narodnem parku na Vršiču. Vse tri dele je spremljalo bolj slabo vreme. Kljub temu smo uspeli opraviti tudi praktično delo na terenu, ki je popestrilo predavanja v planinskih kočah.

Slušatelji so bili dobro motivirani za naravovarstveno izobraževanje, aktivno so sodelovali pri skupinskem delu in se vestno držali urnika dela. Najraje so sodelovali pri delu na terenu in delavnicah.

Predavatelji so bili najboljši strokovnjaki iz svojih področij (Zavod RS za varstvo narave, Fakulteta za geologijo, Ministrstvo za okolje in prostor, TNP-ja in strokovni kadri PZS) slušatelji pa navdušeni in prijetno presenečeni nad kvaliteto predavanj, predvsem pa skrbno izbiru tem, ki jih vsebuje ta program usposabljanja.

V vseh treh planinskih kočah smo imeli svojo predavalnico, dobo so poskrbeli za prehrano in spanje, posebej pa moram pohvaliti PD Kranj, ki je Planinski dom na Gospincu na Krvavcu odprl le za nas. Družabni večeri po predavanjih so bili polni smeha in sproščenih pogovorov ob primorskem pršutu, slaščicah udeleženek in češnjah. Udeležence čakajo sedaj le še seminarske naloge, ki jih bodo vsi pripravili do konca avgusta, svečana podelitev diplom pa bo 26. septembra.

Rozalija Skobe,
Komisija za varstvo gorske narave

KOMISIJA ZA TURNO KOLESARSTVO

STROKOVNI SVET ZA ŠPORT JE POTRDIL PROGRAME ZA TURNO-KOLESARSKO VODNIKE PZS

Kolesarstvo je v Slovenji že dolgo eden izmed najbolj množičnih športov. Z razvojem gorskih koles so tudi mnogi planinci pričeli zahajati v gore s kolesi, razvila se je posebna zvrst gorskega kolesarstva - turno kolesarstvo. Turno kolesarstvo je netekmoval-

na oblika gorskega kolesarstva, gre za vožnjo po utrjenih poteh v naravnem okolju. Naraščanje števila kolesarjev v planinskih vrstah, spontano nastajanje kolesarskih skupin, organizacija kolesarskih izletov v PD in nastanek prvih kolesarskih odsekov v PD so vzpodbudili razvoj Komisije za turno kolesarstvo (KTK) pri UO PZS. Na skupščini PZS 19. maja 2007 pa je bilo turno kolesarstvo uvrščeno med dejavnosti PZS. KTK je pričakalo obilo dela, saj je nova

Obvestila Planinske zveze Slovenije

dejavnost v gore prinesla poleg mnogih pozitivnih učinkov (kolo ne onesnažuje okolja!) tudi nekatere nezaželjene (neobzirnost posameznih kolesarjev pri srečevanju s pohodniki, možnost poškodb na poteh zaradi neprimerne- ga načina vožnje). KTK je ocenila, da je ena izmed njenih najpomembnej- ših nalog vzgoja turno-kolesarskih vodnikov, ki bodo z lastnim zgledom, še posebej na kolesarskih izletih PD, vzpodbujali okolju in drugim uporab- nikom gorskega sveta prijazno obliko kolesarjenja v gorah. V juliju 2008 je KTK organizirala prvi tečaj za turno-kolesarske vodnike, po programu, ki ga je potrdila Komisi- ja za usposabljanje in preventivo PZS. Tečaj je uspešno opravilo 29 tečajnikov, njihovo delo v PD že daje sadove. Želja vseh strokovnih kad- rov PZS je pridobiti državne licence strokovnih delavcev v športu, za kar mora ustrezne pro- grame potrditi Strokovni svet za šport Republi- ke Slovenije. Tu pa so se stvari sprva zatakni- le, kajti nekateri so menili, da je nosilec pro- gramov izobraževanja za področje kolesarstva lahko le Kolesarska zveza Slovenije (KZS). Pri-

merjava programov obeh zvez je sicer pokazala, da je pri programih PZS izrazit poudarek na planinsko-vodniških znanjih, pri programih KZS pa na kolesarsko-tehničnih znanjih, toda pot do soglasja je bila vse prej kot lahka. Po skoraj letu dni pogovo- rov smo vendarle našli skupni jezik, podpisan je dogovor obeh zvez o sodelovanju pri izobraže- vanju strokovnih kadrov, verja- memo, da v interesu razvoja gor- skega kolesarstva. S tem dogovo- rom je bila prižgana zelena luč

za obravnavo in potrditev programov vodnikov turnega kolesarstva PZS na Strokovnem svetu za šport, kar se je 17. junija 2009 tudi zgodilo. Ocenjujemo, da danes že približno tretjina članov PZS vozi gorsko kolo, PZS je po številu kolesarjev daleč najmočnejša športna organi- zacija v Sloveniji. Temu primerna je tudi naša odgovornost, da ustvarimo ozračje strpnosti in sožitja med kolesarji in drugimi uporabniki gorskega sveta. To je tudi pomembno poslans- tvo turno-kolesarskih vodnikov.

1. TURNO KOLESARSKI TABOR KTK V BAVŠICI

Tabor bo potekal od srede, 12. avgusta s pričetkom ob 10. uri do nedelje 16. avgusta 2009 v Planinskem učnem središču v Bavšici pri Bovcu. Predviden zaključek tabora bo ob 15h. Starostne omejitve za prijavljene ni. Udeleženci bodo razporejeni v manjše skupine glede na izkušnje in znanje na področju turnega kolesarstva. Udeleženci morajo imeti tehnično brezhibno kolo z profiliranimi gumami in drugo osebno opremo, ki zagotavlja varno kolesarjenje. Seznam potrebne opreme bodo udeleženci dobili po prijavi na tečaj. Udeleženci morajo imeti ob prijavi poravnano članarino v PD za leto 2009! Število udeležencev je omejeno na 25.

CENA TABORA: 155 €

Vračila v primeru neupravičene odpovedi udeležbe: več kot 30 dni - 100% vračilo, 15 - 30 dni 50% vplačila, 3 -15 dni 20% vplačila

Cena tabora vključuje 4x polni penzion (obroki v koči, malica za na ture, brezalkoholni napitki), vodene kolesarske izlete, strokovne delavnice, gradivo (zemljevidi, opisi poti,...), zavarovanje, organizacija. Vsi kandidati morajo poslati prijavo na priloženem obrazcu PZS, Komisija za turno kolesarstvo, Dvoržakova 9, 1000 Ljubljana ali na elektronski naslov: turno.kolesarstvo@pzs.si

Rok prijav je do petka, 31. julija 2009. Vse morebitne dodatne informacije na e-naslov Matjaža Šerkezija: matjaz.serkezi@pzs.si. Prijavnico lahko najdete na <http://ktk.pzs.si>

Marjan Pučnik - Maac,
vodja tabora

PREDVIDEN URNIK AKTIVNOSTI

dan 1 (sreda):

od 10. ure: prihod udeležencev v bazni tabor

13.00 kosilo

15.00: Spoznavna tura v bližnji okolici - Možnica; razvrščanje udeležencev glede na predznanje po skupinah, pregled opreme, dogovor posameznih vodnikov s skupinami

19.00 večerja

20.00 spoznavni večer, predstavitev aktivnosti za ves čas tabora, delavnica - predstavitev pravil vožnje v naravnem okolju (smernice KTK) - obvezna udeležba za vse

dan 2 (četrtek):

7.00 zajtrk

8.00 odhod na turo (vsaka skupina zase)

15.00 kosilo

17.00 fakultativne dejavnosti: delavnica, prosto za druge družabne aktivnosti (odbojka, zabavne igre)

19.00 večerja

20.00 dogovor o aktivnostih za naslednji dan, sledi družabni večer

dan 3 (petek):

7.00 zajtrk

8.00 odhod na turo (obe skupini skupaj) - poldnevna tura

14.00 kosilo

16.00 odhod na rafting/canyoning izlet, pohodniška tura ali prosto

20.00 večerja

21.00 dogovor o aktivnostih za naslednji dan, sledi družabni večer

dan 4 (sobota):

7.00 zajtrk

8.00 odhod na turo (celodnevna - po skupinah)

16.00 kosilo

18.00 analiza dosedanjega poteka tabora, ogled fotografij (če bo tehnika), izpolnjevanje ankete, prosto

19.00 večerja

20.00 dogovor o aktivnostih za naslednji dan, sledi družabni večer, zaključek kolesarskega tabora

dan 5 (nedelja):

7.00 zajtrk

8.00 po zajtrku odhod domov oz. poljubno udeležba na dodatni turi (lunch-paket za udeležence proti doplačilu)

SEZNAM PREDVIDENIH AKTIVNOSTI:

Turno kolesarske možnosti (seznam predvidenih kolesarskih tur):

→ Zahtevnostna stopnja A:

- Planina v Plazeh
- Breginjski Stol
- Mija
- Matajur
- Planina Zapikraj in Predolina
- Planina Razor (varianta a - iz Tolminskih raven, varianta b - čez planino Temna brda)

→ Zahtevnostna stopnja B:

- kočica Možnica z ogledom korit
- Planina Krnica
- Log pod Mangrtom z dolino Koritnice
- Iz Čezsoče do Trnovega in nazaj (levi breg Soče)
- Planina v Plazeh (primer celodnevne ture)
- Rezijanska varianta
- variante v Italiji (Sella Nevea..)

- **Pohodniške možnosti:**

- Svinjak: lahka tura na markantni vrh na Bovcem.
- Bricelj: Zelo zahtevna tura na najvišji vrh Loške stene
- Bavški Grintavec: zelo zahteven vzpon s hojo po jeklenicah nad dolino Trente
- Nizki vrh: zahtevna tura po bavških brezpotjih
- Rombon: celodnevna tura na goro, ki je odigrala pomembno vlogo v prvi svetovni vojni
- dolina Bale: sprehod po nedotaknjeni naravi
- iskanje slapov v dolini loške koritnice

Fakultativne dejavnosti:

- Delavnice: osnovni servis kolesa, načrtovanje kolesarskih tur, orientacija, osveščanje o kolesarjenju v naravnem okolju
- Predavanja: potopisna, izobraževalna - orientacija, načrtovanje ture, kolesarska prehrana
- Druge športne aktivnosti: pohodništvo, rafting ali canyoning izlet*, tek, nogomet, odbojka, badminton, frizbi,... Možnost bivakiranja (spanje na prostem) pred kočjo ali v bližnji okolici. Spanje v šotorih je prepovedano (območje TNP)

*opomba: potrebno doplačilo za rafting ali canyoning izlet

P.S.: V primeru slabega vremena bomo program prilagodili razmeram.

PRIPOROČENA TEHNIČNA OPREMA

Kolesarske ture:

1. Izpravno gorsko kolo s profiliranimi pnevmatikami
2. Zaščitna oprema (čelada - uporaba čelade je obvezna!, kolesarske rokavice)
3. Kolesarska oblačila (kolesarske hlače, majica, vetrovka)
4. Komplet za krpanje zračnic, rezervne zračnice, kolesarsko orodje
5. Nahrbtnik z možnostjo vodnega meha
6. Bidoni za vodo (v primeru neuporabe vodnega meha)

Pohodniške ture:

7. Visoki planinski čevlji z narezano gumo
8. Nahrbtnik
9. Čutarica cca. 1,5l
10. Nepremočljiva obleka

Seznam opreme je zgolj informativen in zajema min. potrebno opremo.

Oblacila in ostalo zaščitno opremo izberite glede na lastne izkušnje, vendar ne pretiravajte. Še posebej pri obleki.

foto: <http://ktk.pzs.si/>

PLANINSKA ZVEZA SLOVENIJE

Komisija za turno kolesarstvo UO PZS

Dvoržakova ul. 9, p.p. 214, 1001 Ljubljana

tel.: 01/43 45 686; fax: 01/43 45 691

e-pošta: turno.kolesarstvo@pzs.si

PRIJAVA

Na 1. turno kolesarski tabor Bavšica 2009

IME IN PRIIMEK:

Datum in kraj rojstva:

Naslov stalnega bivališča:

Pošta s pošto številko:

Občina stalnega bivališča:

Telefon:

*e-naslov:

*Kdor nima e – naslova naj napiše e - naslov nekoga drugega, ker bo obveščanje potekalo izključno preko e – pošte.

Planinsko društvo:

Seznam petih turno kolesarskih tur v zadnjih 3 letih

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.

IZJAVA:

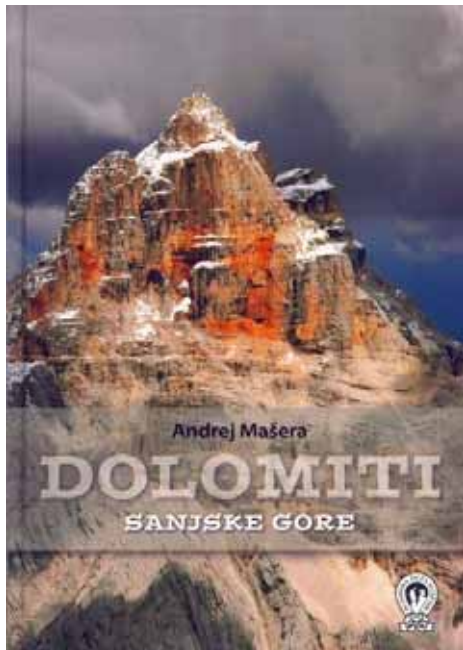
S prijavo izjavljam, da sem član PZS v letu 2009 in da sem v primerni psiho-fizični pripravljenosti.

Dovoljujem zbiranje, hranjenje in uporabo podatkov za potrebe PZS v skladu z Zakonom o varovanju osebnih podatkov.

V ..... dne .....

IZ PLANINSKE ZALOŽBE

UGODNA CENA KNJIGE ALPE, SANJSKE GORE AVTORJA ANDREJA MAŠERE

besedi kot v sliki. Prava oda

V knjigi Andreja Mašere o "sanjskih" Dolomitih je vsaka tura, in v izbor so uvrščene zares samo najboljše, opisana natančno, zanesljivo, njena težavnost je ocenjena realistično, z že znano kombinacijo standardnih ocenjevalnih lestvic. Na opise se, verjemite, lahko v celoti zanesete! Pri tem početju tehnični in vrednostni del opisa lahko tudi "izmenjavata plesni korak", tako da ima bralec vtis, da pri vzponu sodeluje. Širši okvir opisa gornjskih tur pa knjigi dajejo tisto žlahtnost, ki jo povzdiguje visoko nad povprečje gornjskega slovstva.
Vid Pogačnik

Kje drugje kot v Dolomitih se naravnost iz zelenih pašnikov v nebo poženejo skalne ostrice, ki jim ni para? Kje drugje kot v Dolomitih še navadne poti vodijo večinoma le prek navpičnih sren? In kdo drug kot Andrej Mašera, ta naš "leksikon" Alp, nam lahko odstre lepoto, mogočnost in privlačnost tega dramatičnega sveta! Knjiga nas popelje v "sanjske gore", kot jih je poimenoval avtor, in nam poti prikaže natančno, celovito in doživeto, tako v dolomitskim vertikalama!
Marjan Bradeško

Knjiga **Dolomiti, sanjske gore** je do 31. julija 2009 možno kupiti po akcijski ceni **29,52 €** (z 20 % popustom). Po tem datumu bo knjiga na voljo za 36,90 €. Knjigo lahko naročite preko spletnih strani, preko email naslova planinska.zalozba@pzs.si ali preko telefona 01 434 56 84.

Planinska založba obvešča, da bodo v začetku avgusta izšle nove edicije:

- Planinsko-izletniški vodnik Jezersko
- Plezalni vodnik Vršič
- Planinska karta Krn 1:25000

VODNIŠKI KOTIČEK

DELJENI TEČAJ A, 1. skupina, PO SLOVENIJI, 14. 02. - 14. 06. 2009

	Absolventi:		PD
1	ČELAN	DRAGO	POHORJE
2	KOTNIK	TADEJ	NAZARJE
3	GREŠAK	IRENA	GRMADA CELJE
4	PISTIVŠEK	BARBARA	GRMADA CELJE
5	MIRNIK	ALENKA	GRMADA CELJE
6	REBERNIK	MARJAN	HAKL SV. TROJICA

7	OPREŠNIK	IGOR	PLANIKA MARIBOR
8	FIRER	FRANC	BOČ KOSTRIVNICA
9	NAPOTNIK	ANDREJ	TAM MARIBOR
10	MAČEK	SAŠO	LIBOJE
11	ZAJC	JOŽE	MERCATOR
12	ERJAVEC	ROK	BOČ KOSTRIVNICA
13	ERJAVEC	JOŽE	BOČ KOSTRIVNICA
14	ZORKO	JANKO	ŠENTJUR
15	GRIČAR	JANEZ	TRBOVLJE
16	TRAFELA	FRANC	HAKL SV. TROJICA
17	KOKOL	IDA	HAKL SV. TROJICA
18	MLINARIČ	ANITA	GORNJA RADGONA
19	METLIČAR	FRANC	GORNJA RADGONA
20	MURN	SIMON	TREBNJE
21	KOSI	MIHELA	ZREČE
22	MILOŠIČ	MARKO	NAVEZA

Vodstvo:		
1	BALOH	DRAGI
2	GRIČAR	FRANC
3	DOMITROVIČ	MILAN
4	VUKOVIČ	BORUT
5	JAZBEC	LILI
6	JAZBEC	MILAN
7	KELNERIČ	SANDI
8	TROP	PRIMOŽ
9	CIGALE	IVAN
10	KUMER-TRČEK	MAJA
11	POLLAK	BOJAN
12	KUMER	FRANCI

DELJENI TEČAJ A, 2. skupina, PO SLOVENIJI, 21. 02. - 07. 06. 2009

	Absolventi:		PD
1	SAKELŠEK	ALENKA	ISKRA LJUBLJANA
2	KORŽE	VLADKO	VOJNIK
3	HOČEVAR	TADEJ	POLŽ VIŠNJA GORA
4	RIGLER	MATJAŽ	VELIKE LAŠČE
5	PREPADNIK	ŽIGA	SOLČAVA
6	DEBEVEC	DUŠAN	ISKRA LJUBLJANA
7	ŠKOF	FRANC	AVTOTEHNA LJ.
8	KLANČAR	MARJAN	ISKRA LJUBLJANA
9	BIJOL	VALENTINA	BOHINJSKA BISTRICA
10	GABERŠČEK	NADA	TOLMIN
11	GABERŠČEK	DAVORIN	TOLMIN
12	ŽITNIK	AJDA	OBRTNIK
13	POSAVEC	ROBERT	KRIŽE
14	RELJANOVIČ	ZVONKO	SATURNUS
15	BALANT	TEREZIJA	JAKOB ALJAŽ MB
16	ŠINKOVEC	MILAN	KOMENDA
17	HORVAT	BOŽIDAR	CIRKULANE
18	ZUPANIČ	JANEZ	CIRKULANE

19	GOJKOŠEK	MARJAN	OBČINE KIDRIČEVO
20	VIDOVIČ	JOŽE	OBČINE KIDRIČEVO

Vodstvo:		
1	VARL	JOŽE
2	JAZBEC	MILAN
3	ROŽIČ	JOŽE
4	MADON	BORIS
5	MEDJA	KLEMEN
6	PRETNAR	JANEZ
7	ŠOLAR	MARTIN
8	JABLANŠČEK	STANISLAV
9	HAFNER	MATJAŽ
10	TOMŠE	TONE
11	VOLONTAR	KLEMEN
12	JAZBEC	LILI
13	JAZBEC	MILAN
14	KUNSTELJ	ANDREJ
15	SMOLEJ	TONI
16	OBLAK	BORIS
17	TRONTELJ	MIRAN
18	MIHELIC	JOŽE

TEČAJ B, 1. skupina, ČEŠKA KOČA, 14. 05. - 07. 06. 2009

	priimek	ime	PD
1	ADROVIČ	RAŠO	INTEGRAL
2	TROPE	ANTON	INTEGRAL
3	SMOGAVEC	MARTINA	OPLOTNICA
4	OPLOTNIK	DANIJEL	ZREČE
5	JURGEC	VILI	CIRKULANE
6	PASAR	PETER	PT CELJE
7	DAUGUL	ROMANA	PT CELJE
8	BIRSA	ČRT	ŽALEC
9	JAGAR	TOMAŽ	ŽALEC
10	GRETIČ	JOŽEF	VRELEC ROGAŠKA
11	BERKOVIČ	BARBARA	GRMADA CELJE
12	TOPLAK	TANJA	GRMADA CELJE
13	IRGOLIČ	METKA	GRMADA CELJE
14	HROVAT	FRANC	KRIŽE
15	RIBIČ	RENATO	ZZV CELJE
16	ČMER	MITJA	ZZV CELJE
17	KOŠIR	DOMINIK	MEDVODE
18	JESIH	BOŠTJAN	MEDVODE
19	FORJAN	JOŽE	MATICA MURSKA SOBOTA
20	TOMAŽIN	POLONA	RADOVLJICA
21	ČREŠNJEVEC	JOŽE	LJUTOMER
22	ČREŠNJEVEC	JANKO	LJUTOMER
23	JELEN	ALEŠ	MEDVODE
24	TALER	LUKA	RADOVLJICA
25	POČERVINA	ANDREJ	INTEGRAL

	Vodstvo:	
1	BALOH	DRAGI
2	GRIČAR	FRANC
3	POLLAK	BOJAN
4	CIGALE	IVAN
5	KEMPERLE	FRANE
6	MIHEV	JANKO
7	DOMITROVIČ	MILAN
8	JAZBEC	LILI
9	MIHEV	JANKO

TEČAJ B, 2. skupina, OKREŠELJ in ČEŠKA KOČA, 28. 05. - 21. 06. 2009

	priimek	ime	PD
1	ANTOLIČ	VLADIMIR	VEČER
2	AŠENBERGER	SEBASTJAN	GALICIJA
3	BERGHAUS MAJNIK	DAMJAN	MAKS MEŠKO ORMOŽ
4	BLAŽIČ	DAMJAN	FRAM
5	BUDNA	LUKA	LJUBNO OB SAVINJI
6	ČEBULAR	IVAN-JANEZ	POLŽ
7	ERJAVEC	ALEŠ	POLŽ
8	FURJAN	IZIDOR	PTUJ
9	GRAD	DARJA	ŠMARNA GORA
10	HENIGMAN	URŠKA	GORNIK
11	JUG	MARIJAN	LITIJA
12	KOVAČEVIČ	MIJO	VELENJE
13	LIČEN	METOD	NOVA GORICA
14	LUŽAN	HELENA	KRANJ
15	MLINAR	MIRO	CERKNICA
16	MUHIČ	MIRAN	RTV
17	NERAT	MATIJA	LJUBNO OB SAVINJI
18	PEČLIN	TATJANA	VRHNIKA
19	PEČLIN	PRIMOŽ	VRHNIKA
20	PETELINC	FRANC	BREŽICE
21	PRAPROTNIK	TOMI	VELENJE
22	PUČNIK	LIDIJA	SLOVENSKE KONJICE
23	REČNIK-KRAJNC	ILKA	FRAM
24	RITONJA	MIRAN	PTUJ
25	ŠEGA	VIKTORIJA	SKALCA HOČE-SLIVNICA
26	ŠKORJA	MARJETKA	VOJNIK
27	VRČKOVNIK	MAJA	LJUBNO OB SAVINJI
28	ŽUŽEK	PAVEL	DOBRNA

	Vodstvo	
1	MIHEV	JANKO
2	AMBROŽ	RUDI
3	ŠTURM	IVAN
4	KELNERIČ	ALEKSANDER
5	KAMENŠEK	JOŽE
6	KADIŠ	KATJA
7	ROŽIČ	JOŽE

TEČAJ D, GROHOT, LOKA - LANEŽ, 12. 03. - 05. 04. 2009

	priimek	ime	PD
1	LIČEN	METOD	NOVA GORICA
2	KOŠIR	DOMINIK	MEDVODE
3	JESIH	BOŠTJAN	MEDVODE
4	SMOGAVEC	MARTINA	OPLOTNICA
5	OPLOTNIK	DANIJEL	ZREČE
6	MOŠKRIČ	MAJA	LJUBLJANA-MATICA
7	GRAPULIN	TEJA	DRAGO BREGAR
8	TOMŠIČ	ANDREJA	LJUBLJANA-MATICA
9	PAPLER	MAJDA	GOZD MARTULJK
10	BUKOVINSKI	DARKO	BREŽICE
11	LESICA	HEDVIKA	NOVA GORICA
12	ŠEGA	VIKTORIJA	SKALCA HOČE SLIVNICA
13	ČAMPA	BOŠTJAN	RAŠICA
14	PASAR	PETER	PT CELJE
15	IRGOLIČ	METKA	GRMADA CELJE
16	GOGALA	BOJAN	BLED
17	NERAT	MATIJA	LJUBNO OB SAVINJI
18	RIBIČ	TEREZIJA	VELENJE
19	KOVAČEVIČ	MIJO	VELENJE
20	PREDOLNIK	ZORAN	ŠMARTNO OB PAKI
21	VERZELAK	DANILO	ŠMARTNO OB PAKI
22	NOVINŠEK	MARKO	ŠMARTNO OB PAKI
23	LIKEB	MARTINA	MERCATOR
24	ŽUMER	ANITA	RAŠICA
25	PLANOVŠEK	PRIMOŽ	REČICA OB SAVINJI
26	VRATANAR	MIRAN	REČICA OB SAVINJI
27	VRČKOVNIK	MAJA	LJUBNO OB SAVINJI
28	BAŠKARAD	MARIJA	PTUJ
29	FURJAN	IZIDOR	PTUJ
30	KASTELIC	MARJAN	ČRNOMELJ
31	CVITKOVIČ	ROBERT	ČRNOMELJ
32	ZALAR BIZJAK	SONJA	VRHNIKA
33	JURGEC	VILI	CIRKULANE
34	KAJTNER	LJUDMILA	ZZV CELJE
35	RIBIČ	RENATO	ZZV CELJE
36	ČMER	MITJA	ZZV CELJE

	Vodstvo	
1	EDER	IVAN
2	GRIČAR	FRANC
3	ČOH	STANKA
4	ČOH	MIRAN
5	TROP	PRIMOŽ
6	KOCBEK	FRANC
7	PLOHL	MITJA
8	TARKUŠ	MIRAN
9	JEREBIC	PAVEL
10	ZAJEC	MIHA
11	BOKAVŠEK	IZTOK

12	BOKŠAN	GORAZD
----	--------	--------

TEČAJ G, ZELENICA, 25. 02. - 12. 04. 2009

	priimek	ime	PD
1	KLEČ	IGOR	NOVA GORICA
2	BARBIČ	TOMAŽ	NOVA GORICA
3	BREČKO	JURE	RADEČE
4	GORENJAK	VLADO	SLOVENSKE KONJICE
5	KAMENŠEK	JOŽE	SLOVENSKE KONJICE
6	DOMITROVIČ	MILAN	VELENJE
7	JAKOMINI	STANKO	SKALCA HOČE-SLIVNICA

	Vodstvo:	
1	TROP	PRIMOŽ
2	VOLONTAR	KLEMEN
3	KUNSTELJ	ANDREJ

KOPNO IZPOPOLNJEVANJE VPZS MDO LJUBLJANA Kamniška Bistrica, 08. - 09. 05. 2009

	priimek	ime	PD
1	BREGANT	FRANC	INTEGRAL
2	ČELIK	MILAN	ISKRA KRANJ
3	DOBRILA	VOJKO	SLAVNIK
4	DOLENŠEK	STANKO	ISKRA KRANJ
5	GLOBOČNIK	PETER	ISKRA KRANJ
6	HABJAN	VLADIMIR	LJUBLJANA MATICA
7	JENKO	DARJA	KAMNIK
8	JUGOVIC	SREČKO	SATURNUS
9	KLENC	JOŽE	KAMNIK
10	KOVAČIČ	MARIJA	ŠMARNA GORA
11	KRESNIK	ANTON	SATURNUS
12	KUHAR	JANEZ	RAŠICA
13	LINDIČ	ALEKSANDRA	KAMNIK
14	LENARŠIČ	JANEZ	INTEGRAL
15	LOČNIŠKAR	ANDREJ	INTEGRAL
16	MOLE	NIKOLAJ	HORJUL
17	OBREZA	FRANC	KAMNIK
18	PERŠOLJA	BORUT	DOMŽALE
19	PERŠOLJA	MATEJA	DOMŽALE
20	PUSTOTNIK	BOJAN	BLAGOVICA
21	RAVNIKAR	MATJAŽ	KAMNIK
22	REDNAK	HERMAN	INTEGRAL
23	ROVAN	JOŽE	LJUBLJANA MATICA
24	ROZMAN	IGOR	LJUBLJANA MATICA
25	RUČIGAJ	KLEMEN	ISKRA KRANJ
26	RUSIMOVIC	TOMAŽ	INTEGRAL
27	SELIŠKAR	JANEZ	IMP
28	SOKLIČ	STANE	LJUBLJANA MATICA
29	URŠIČ	MIRO	KAMNIK

30	VOLKAR	JANEZ	KAMNIK
----	--------	-------	--------

Vodstvo:		
1	KOŽELJ STEPIC	MARINKA
2	DOLENŠEK	STANKO
3	AŽMAN	MIRA
4	METLJAK	DRAGO
5	AŽMAN	JANEZ
6	JERMAN	LOJZE
7	KEMPERLE	FRANE

KOPNO IZPOPOLNJEVANJE VPZS MDO KOROŠKE Naravske ledine, 08. - 09. 05. 2009

	priimek	ime	PD
1	KARLOVČEC	MARJAN	VELENJE
2	KMETEC	TEA	DOLGA POT DRAVOGRAD
3	FIGAR	SIMON	KOČEVJE
4	ŽIST	MAGDA	VELENJE
5	BRLOŽNIK	IRENA	VELENJE
6	BOGDAN	ALOJZ	MURA MURSKA SOBOTA
7	VOROŠ	JANOŠ	MATICA MURSKA SOBOTA
8	BENKOVČ	BOŠTJAN	MATICA MURSKA SOBOTA
9	KUKANJA	BORIS	MATICA MURSKA SOBOTA
10	HABJANIČ	STOJAN	MATICA MURSKA SOBOTA
11	JERIČ	MARINKA	MATICA MURSKA SOBOTA
12	RUŽIČ	JOŽE	MATICA MURSKA SOBOTA
13	ŠAFRAN	MARJAN	MATICA MURSKA SOBOTA
14	MADJAR	JANEZ	MATICA MURSKA SOBOTA
15	PRŠA	IGNAC	MATICA MURSKA SOBOTA
16	HAŠAJ	TOMAŽ	MATICA MURSKA SOBOTA
17	GAŠPARIČ	STANKO	REČICA OB SAVINJI
18	GOLJAT	DANIEL	SLOVENJ GRADEC
19	PLEVNIK	STANISLAV	SLOVENJ GRADEC
20	RENČELJ	DRAGO	OŽBALT KAPLA
21	KOLEŽNIK	SIMON	OŽBALT KAPLA
22	MOČNIK	ROMAN	PREVALJE
23	VILTUŽNIK	VERONIKA	PREVALJE
24	KOVAČIČ	HUBERT	PREVALJE
25	GOLJAT	BORIS	SLOVENJ GRADEC
26	LIGETI	LASZLO	LENDAVA
27	DOBNIK	JOŽE	BRICNIK MUTA
28	PREGLAV	ERNEST	BRICNIK MUTA
29	VERČKO	IVAN	BRICNIK MUTA
30	ZUPANC	DARKA	VELENJE
31	MAUKO	BORUT	GORNJA RADGONA
32	KOTNIK	MAKSIMILJAN	DRAVOGRAD

Vodstvo:		
1	CIGALE	IVAN
2	KADIŠ	FRANC
3	KADIŠ	KATJA

4	ČEGOVNIK	OTO
5	PUŠNIK	JANETA

KOPNO IZPOPOLNJEVANJE VPZS MDO GORENJSKE Valvasorjev dom, 16. - 17. 05. 2009

	priimek	ime	PD
1	KRUŠNIK	SLAVKO	LJUBLJANA-MATICA
2	LAVTAR	ANTON	KRIŽE
3	HALER	MAJDA	TRŽIČ
4	ŠPENDOV	TONE	ŽIROVNICA
5	PETELIN	ROMAN	RIBNICA
6	BIZJAK	JOŽE	KRANJ
7	OBRADOVIČ	SLAVA ALOJZIJA	KRANJ
8	MERLAK	STAŠA	KRANJ
9	ERZETIČ	EDVARD	KRANJ
10	PLANINC	JANEZ	KRANJ
11	BURGAR	RUDI	KRANJ
12	ŠKORC	JOŽEF	KRANJ
13	JOVANOVIČ	MIRO	KRANJ
14	UDOVC	MATEJA	KRANJ
15	DMITROVIČ	NATAŠA	RADOVLJICA
16	GOLMAJER	FRANCI	RADOVLJICA
17	HORVAT	JELENA	RADOVLJICA
18	VIDIC	MURKA	RADOVLJICA
19	POGAČNIK	MATKO	RADOVLJICA
20	PETERNELJ	MATJAŽ	ŠKOFJA LOKA
21	BENEDIČIČ	VERONIKA	ZA SELŠKO DOLINO ŽELEZNIKI
22	GARTNER	DRAGICA	ZA SELŠKO DOLINO ŽELEZNIKI
23	TOMAŽIN	LOJZE	ŠKOFJA LOKA
24	LAZNIK	SLAVICA	ŠKOFJA LOKA
25	KUŽEL	IZTOK	ŠKOFJA LOKA
26	HOMAN	ALOJZ	ŠKOFJA LOKA
27	JELENC	ROMAN	ŠKOFJA LOKA
28	KRVINA	FRANC	RADOVLJICA
29	KRVINA	JANEZ	RADOVLJICA
30	ALBININI	MARJETA	RADOVLJICA
31	FABIANI	MARJAN	KRIŽE

	Vodstvo:	
1	VARL	JOŽE
2	MADON	BORIS
3	KUNSTELJ	ANDREJ
4	VOLONTAR	KLEMEN
5	ŠOLAR	MARTIN
6	MEDJA	KLEMEN
7	ROŽIČ	JOŽE
8	RAVNIHAR	PRIMOŽ

Obvestila Planinske zveze Slovenije

KOPNO IZPOPOLNJEVANJE VPZS MDO PODRAVJA, 1. skupina Boč, 08. - 09. 05. 2009

	priimek	ime	PD
1	NEDOG	SLAVICA	MARIBOR MATICA
2	RAJH	FRANCI	PLANIKA MARIBOR
3	ISKRA	STANISLAV	ŽELEZNIČAR MB
4	MARZIDOVŠEK	ALBERT	ŽELEZNIČAR MARIBOR
5	KROBAT	ZVONKO	ŠMARJE PRI JELŠAH
6	NEDOG	FRANC	MARIBOR MATICA
7	SLANIČ	BORIS	JAKOBA ALJAŽA MARIBOR
8	SLOKAN	FRANC	LJUTOMER
9	BOJANOVIČ	BORIS	DRAVA MARIBOR
10	TOPOLOVEC	MARJAN	DRAVA MARIBOR
11	ŽNIDAR	JOŽE	LOČE
12	JERŠIČ	RANKO	DRAVA MARIBOR
13	JERŠIČ	ROBERT	DRAVA MARIBOR
14	KOSMAČIN	TADEJ	JAKOBA ALJAŽA MB
15	MIUC	DUŠAN	RUŠE
16	CAF	VINKO	RUŠE
17	JURŠE	MARTIN	RUŠE
18	ŽITEK	TOMAŽ	SKALCA HOČE SLIVNICA
19	VALENČIČ	MIROSLAV	RUŠE
20	HRIBERNIK	TOMAŽ	RUŠE
21	ŠTUMBERGER	JOŽE	RUŠE
22	JUG	BENJAMIN	RUŠE
23	NAJMAJSTER	SREČKO	PALOMA
24	KUMER	MARTIN	POLET ŠENTRUPERT
25	JAKLIČ	GREGOR	POLET ŠENTRUPERT
26	BEČAN	ANŽEJ	LOVRENC NA POHORJU
27	PAČNIK	FRANC	LOVRENC NA POHORJU
28	VRAČKO	PRIMOŽ	LOVRENC NA POHORJU
29	DEMŠIČ	ANTON	TAM MARIBOR
30	PUCONJA	MARTINA	TAM MARIBOR
31	ŠTUBIČAR	MILAN	DRAVA MARIBOR

	Vodstvo:	
1	PAVEL	JEREBIC
2	EDER	IVAN
3	TARKUŠ	MIRAN
4	PLOHL	MITJA
5	ČOH	STANKA
6	ČOH	MIRAN
7	VERTIČ	JANEZ

KOPNO IZPOPOLNJEVANJE VPZS MDO PODRAVJA, 2. skupina Boč, 09. - 10. 05. 2009

	priimek	Ime	PD
1	LEŠNIK	AMADEUS	MARIBOR MATICA
2	RIHTARIČ	IRENA	SLOVENSKE KONJICE
3	PODGRAJŠEK	BOŠTJAN	SLOVENSKE KONJICE

4	KUK	FRANC	SLOVENSKE KONJICE
5	LEVART	TOMAŽ	SLOVENSKE KONJICE
6	CUDER	DANILO	TISA MARIBOR
7	PAULIČ	ANTON	DOL PRI HRASTNIKU
8	MOHAR	ANA	LITIJA
9	ČADEŽ	MILAN	DOL PRI HRASTNIKU
10	ZOREC	MIROSLAV	DOL PRI HRASTNIKU
11	KEŠPERT	FRANC	MAJŠPERK
12	MAVRI	MARKO	LAŠKO
13	LAPORNIK	DAVID	LAŠKO
14	COTIČ	BORUT	LOVRENC NA POHORJU
15	ŠKRILEC	DARJA	TISA MARIBOR
16	BREG	MIRO	VEČER
17	SIMERL	MARKO	VEČER
18	GOLJA	MARJAN	GORNJA RADGONA
19	PEČNIK	KATJA	POLJČANE
20	VOŠINEK	DAVORIN	POLJČANE
21	ONIČ	FRANČEK	POLJČANE
22	ONIČ	TOMAŽ	POLJČANE
23	ŠPANRING	GVIDO	POLJČANE
24	KOLEDNIK	BOJAN	PTUJ
25	POTISK	JASNA	PTUJ
26	GOLC	HERMINA	PTUJ
27	VOGRINEC	JOŽICA	PTUJ
28	MOŽINA	VLADO	PT MARIBOR
29	RAJH	FRANCI	PLANIKA MARIBOR
30	PARTLIČ	SREČKO	PLANIKA MARIBOR
31	PUNGERL	OTO	PLANIKA MARIBOR
32	LADINEK	IVAN	PLANIKA MARIBOR

Vodstvo:		
1	EDER	IVAN
2	TARKUŠ	MIRAN
3	JEREBIC	PAVEL
4	VERTIČ	JANEZ
5	PLOHL	MITJA

KOPNO IZPOPOLNJEVANJE VPZS MDO POSOČJA Bavšica, 23. - 24. 05. 2009

	priimek	ime	PD
1	OBRČ	TEA	LJ.-MATICA
2	FILIPič	KATARINA	CERKNO
3	ČADEŽ	DAMJANA	CERKNO
4	PAGON	VINKO	TOLMIN
5	KENDA	DARIJ	TOLMIN
6	VIDIC	MARA	TOLMIN
7	KOZOROG-KOŠUTA	SANDRA	TOLMIN
8	KOVAČIČ	MAGDA	TOLMIN
9	BOLJAT	STANISLAVA	TOLMIN
10	RAUCH	RUDOLF	TOLMIN
11	JARC	MARCO	NOVA GORICA

Obvestila Planinske zveze Slovenije

12	PURKART	VILMA	KOBARID
13	KOREN	FRANC	KOBARID
14	KLAVES	MIRAN	BOVEC
15	JELERČIČ	KRISTINA	PODNANOS
16	BIRSA	DIMITRIJ	PT LJUBLJANA
17	LEMUT	VLADIMIR	AJDOVŠČINA
18	VIDMAR	SREČKO	AJDOVŠČINA
19	KOMPARA	DUŠAN	AJDOVŠČINA
20	KUTIN	GORAZD	TOLMIN
21	PODGORNIK	BOŠTJAN	BOHINJSKA BISTRICA
22	MARN	JANKO	PT LJUBLJANA
23	POSEGA	VALENTINA	POSTOJNA

Vodstvo:		
1	EDER	IVAN
2	KODRIN PUŠNIK	JANETA
3	VERTIČ	JANEZ
4	TARKUŠ	MIRAN
5	GRIČAR	FRANC
6	JEREBIC	PAVEL

KOPNO IZPOPOLNJEVANJE VPZS MDO ZASAVJA Mrzlica, 23. - 24. 05. 2009

	priimek	ime	PD
1	JESENKO	ANTON	BREŽICE
2	SLEMENŠEK	MARTIN	MERCATOR
3	MEDVED	JANEZ	LITIJA
4	JEREBIC	STANISLAV	LITIJA
5	VUKOVIČ	BORUT	LITIJA
6	KRNC	MATEJ	LITIJA
7	PREGEL	ALEŠ	LITIJA
8	HREN	ALENKA	LAŠKO
9	SKUBIC	RADOVAN	ZAGORJE OB SAVI
10	BRICL	MARJETA	KUM
11	HRIBERŠEK	ALOJZ	KUM
12	BREČKO	JURE	RADEČE
13	ČETINA	MITJA	PREBOLD
14	CERJAK	IVAN	ZABUKOVICA
15	ROBIČ	ANTON	GOZD MARTULJK
16	ILJAŽ	BOJANA	PTUJ
17	KOŠIR	ANTON	LAŠKO
18	KLEMENČIČ	MARJAN	LAŠKO
19	PURNAT	DAVID	GORNJI GRAD
20	TERGLAV	ALOJZIJ ANTON	PT LJUBLJANA
21	ŽUMER	ANITA	RAŠICA
22	NOVAK	VINKO	VIDEM
23	JEVŠNIK	MILAN	VIDEM
24	ROJNIK	MATIJA	ŽALEC
25	DRČAR	ANDRAŽ	GORNJI GRAD

	Vodstvo:	
1	PONEBŠEK	ROMAN
2	KUMER	FRANCI
3	VOLONTAR	KLEMEN
4	KADIŠ	KATJA
5	KUMER TRČEK	MAJA

KOPNO IZPOPOLNJEVANJE VPZS MDO NOTRANJSKE Krim, 30. - 31. 05. 2009

	priimek	ime	PD
1	CERK	ALOJZ	LJ. MATICA
2	MARKOVIČ	BRANISLAV	ŽELEZNIČAR LJ.
3	RUDOLF	JANEZ	LOGATEC
4	KOZJEK	ANDREJA	HORJUL
5	GORIČANEC	MIRAN	VEVČE
6	GRADIŠAR	ERNEST	VEVČE
7	KRAMBERGER	NATAŠA	LJ. MATICA
8	KONČAR	BARBARA	POLJE
9	PODJAVORŠEK	MATJAŽ	POLJE
10	BOŽIČ	JANKO	PODNANOS
11	VITEŽNIK	FRANKO	PODNANOS
12	JEŽ	BARBARA	PODNANOS
13	SEMENIČ	ANDREJA	PODNANOS
14	KOCJANC	IRENA	SREDNJA VAS V BOH.
15	SMUKAVEC	URŠKA	BOHINJSKA BISTRICA
16	BORUTA	JURE	ŽELEZNIČAR LJ.
17	OŽBOLT	MATEJA	SEŽANA
18	ŠEHOVIČ	GORAN	PODPEČ-PRESERJE
19	HABJAN	MARKO	LJ. MATICA
20	NOVAK	ROMAN	VRHNIKA
21	KOCJANČIČ	MARJAN	MORAVČE
22	NOWAKK	JURČEK	MORAVČE
23	TERŽAN	ROBERT	NAZARJE

	Vodstvo	
1	GORŠIČ	MARKO
2	KOŽELJ STEPIC	MARINKA
3	JERMAN	LOJZE
4	KEMPERLE	FRANE
5	VOLONTAR	KLEMEN
6	METLJAK	DRAGO
7	KUNSTELJ	ANDREJ

NAŠITEK »VODNIK PZS« lahko kupite v Planinski založbi po ceni 4 €/kos s potrjeno vodniško izkaznico. Planinska društva lahko našitek »Vodnik PZS« prejmejo na podlagi seznama.

Obvestila Planinske zveze Slovenije

Na podlagi 15. člena Pravilnika o priznanjih VPZS objavlja VK PZS

RAZPIS ZA ZBIRANJE PREDLOGOV PRIZNANJ VK PZS ZA LETO 2009

1. Razpisujemo zbiranje predlogov za podelitev naslednjih priznanj VK PZS:

- Pisna zahvala
- Priznanje za 5-letno delo
- Priznanje za 10-letno delo
- Priznanje za 18-letno delo
- Zaslužni vodnik PZS
- Častni vodnik PZS

2. Priznanja se podeljujejo stopenjsko. Za vodnike, ki so kot vodniki delovali še pred pridobitvijo statusa kategoriziranega V PZS, stopenjsko podeljevanje ne velja.

3. Predlogi za podelitev priznanj se zbirajo:

Pisna zahvala se lahko podeli posameznikom, vodniškemu odsekom, mladinskim odsekom, planinškim društvom, podjetjem in drugim organizacijam za enkratni in izjemen prispevek k razvoju prostovoljnega vodništva.

Priznanje za 5-letno delo se podeli registriranim vodnikom PZS, ki so veliko prispevali na področju prostovoljnega vodništva ali za vodništvo v okviru PZS in je poteklo vsaj 5 let od njihove prve registracije.

Priznanje za 10-letno delo se podeli registriranim vodnikom PZS, ki so veliko prispevali na področju prostovoljnega vodništva ali za vodništvo v okviru PZS in je poteklo vsaj 10 let od njihove prve registracije.

Priznanje za 18-letno delo se podeli registriranim vodnikom PZS, ki so veliko prispevali na področju prostovoljnega vodništva ali za vodništvo v okviru PZS in je poteklo vsaj 18 let od njihove prve registracije.

Zasluži vodnik PZS se podeli vodnikom PZS za zelo velik prispevek na področju prostovoljnega vodništva ali za vodništvo v okviru PZS in je poteklo vsaj 25 let od njihove prve registracije.

Naziv častni vodnik PZS se podeli vodniku PZS za izjemen prispevek na področju prostovoljnega vodništva ali za vodništvo v okviru PZS in je poteklo vsaj 30 let od njihove prve registracije.

4. Predlog za podelitev priznanj lahko poda član PZS ter vsi organi PZS. Predlog mora biti v pisni obliki na predpisanem obrazcu, poslan na VO MDO do vključno **15. 9. 2009**. VO MDO pošlje potrjene predloge na VK PZS najkasneje do **30. 09. 2009**. VK PZS bo proučila in obravnavala prispele predloge na svoji seji. Nepopolni predlogi bodo pozvani k dopolnitvi. Sklep o podelitvi priznanj bo sprejela VK PZS.

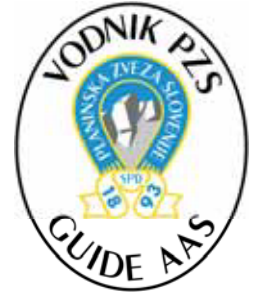
5. Predlogov, ki bodo prispeli po razpisanem roku, VK ne bo obravnavala in upoštevala.

V Ljubljani, 30. junija 2009

Načelnik VK PZS:
Boris MADON l.r.

Vodniška komisija pri PZS
Dvoržakova 9, Ljubljana

PREDLAGATELJ (ime, naslov): _____

P R E D L O G

ZA PRIZNANJE VK PZS

1. Priimek in ime: _____
2. Datum in kraj rojstva: _____
3. Naslov stalnega bivališča (ulica in kraj): _____
_____
4. Član PD: _____
5. Poklic: _____
6. Član planinske organizacije od leta: _____
7. Prejeta priznanja v planinski organizaciji (naziv priznanja in leto podelitve):
_____
8. Datum prve registracije in kategorizacije VPZS: _____
9. Vodnik naslednjih kategorij: _____
10. Predlog priznanja: _____
11. Obrazložitev:

12. Odbor VO MDO soglaša s predlogom, dne: _____

MP

Podpis načelnika VO MDO

_____

13. VK PZS je na _____ seji, dne _____ sprejela sklep z zap. šte.: _____

o podelitvi priznanja za: _____

MP

Podpis načelnika VK PZS

_____

KOMISIJA ZA PLANINSKE POTI

ZAKLJUČEK TEČAJA ZA MARKACISTE PZS NA POŠTARSKEM DOMU 13. JUNIJ 2009

V soboto 13. junija 2009 je v Poštarskem domu pod Plešivcem potekal zaključek tečaja za markaciste. Tečaj, ki je potekal v letu 2007 na Košenjaku in Peci je zaključilo 28 tečajnikov. Vsi so uspešno opravili pripravniško dobo in se udeležili tudi zaključnega tečaja. Zaključek tečaja so vodili inštruktorji markacisti PZS iz

Komisije za planinske poti pod vodstvom Uroša Vidoviča in Toneta Tomšeta. Pri delu na terenu so sodelovali še načelnik markacistov iz PD Slovenj Gradec, vodja OPP Koroške Roman Močnik in Maksimiljan Kotnik. Tečajniki so se razdelili v štiri skupine. Dve skupini sta opravljali meritve na poteh proti Uršlji gori, ena skupina je očistila in ekološko sanirala pot do kočje druga skupina pa je na križišču namestila usmerjevalne table.

V nadaljevanju jih je v okviru predavanja načelnik komisije za planinske poti seznanil z Zakonom o planinskih poteh in njegovem izvajanju. Maksimiljan Kotnik pa je prikazal dejavnosti, ki potekajo na področju elektronskega vodenja podatkov o planinskih poteh in izvajanju meritev poti s pomočjo GPS aparata. Ob zaključku je načelnik Komisije za planinske poti vsem 28 tečajnikom razdelil značke in izkaznice Markacist PZS. Znački in izkaznici sta prejeli tudi markacistki iz PD Radlje, ki sta pripravništvo zaključili že v letu 2008. Tako je planinska organizacija dobila 30 novih registriranih markacistov PZS iz 15 planinskih društev. Na zaključku tečaja je bil navzoč tudi predsednik MDO Koroške Drago Horjak.

Tone Tomše

LICENČNO IZPOPOLNJEVANJE MARKACISTOV PZS NA MIRNI GORI

Licenčnega izpopolnjevanja markacistov PZS, ki je potekalo v soboto 20. junija 2009 na Mirni gori se je udeležilo 12 markacistov iz 4 planinskih društev. Izpopolnjevanja so se udeležili naslednji markacisti: Dušan Stariha in Stanislav Starešinič iz PD Črnomelj;

Martin Težak iz PD Metlika, Mladen Živkovič, Slavko Fink, Ludvik Kocijančič, Andrej Murn, Vinko Abram in Aleš Krevs iz PD Novo mesto; Matjaž Bohinc, Franc Štokar in Anton Palčič iz PD Polom Kostanjevica.

Pričetek licenčnega izpopolnjevanja je bil po predvidenem urniku ob 8.00 uri, ko so se tečajniki zbrali v koči na Mirni gori. Ker je bila napoved glede vremena slaba so udeleženci najprej odšli na teren. Opravili so meritve z GPS aparatom na poti Planina dom na Mirni gori. Zaradi deževja je odpadlo predvideno markiranje te poti. Zato pa so udeleženci kljub na čase močnim nalivom naredili protierozijsko zaščito na vršnem delu poti. Napravili so stopnice in zaščitno ograjo ob poti. Ograjo so postavili tudi pod domom. S tem so upajmo preprečili vožnjo posameznikov z motokros motorji in štirikolesniki po tem delu poti.

Ko so se vrnil v kočjo in se osušili sta sledili še obe predvideni predavanji. Najprej je Bogdan Seliger prikazal stanje vrisov planinskih poti v

Obvestila Planinske zveze Slovenije

program Quo na podlagi opravljenih meritev na terenu. Nato je na praktičnih primerih prikazal razliko med ročnimi vrsti in vrsti s pomočjo elektronskih meritev. Tone Tomše pa je predaval o Zakonu o planinskih poteh, njegovem izvajanju in problemih, ki se pojavljajo pri tem. Obe temi sta trajali dve šolski uri.

Po predavanjih se je razvila široka razprava o pomanjkanju finančnih sredstev za izvajanje vzdrževanja in označevanja planinskih poti in o

pridobivanju sredstev s strani sponzorjev. Izpostavljeni so bili problemi s posameznimi lastniki zemljišč in o sodelovanju z lokalnimi skupnostmi in turističnimi društvi pri odpiranju novih tematskih poti, ki potekajo po obstoječih planinskih poteh.

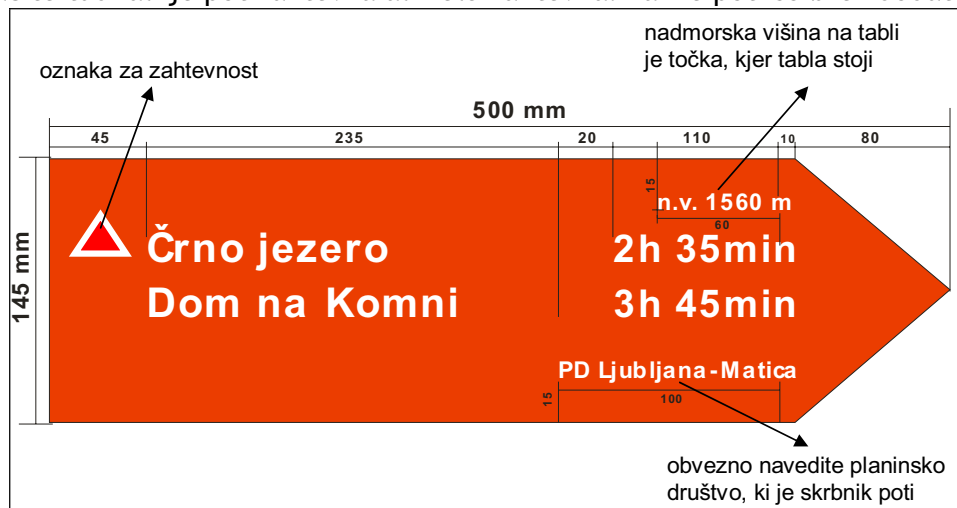
Kljub slabemu vremenu so se udeleženci razšli z zavestjo, da so naredili nekaj za sebe kot tudi za ostale obiskovalce planinskih poti.

Tone Tomše

NAROČANJE USMERJEVALNIH TABEL

Zaradi enostavnejšega naročanja usmerjevalnih tabel prosimo, planinska društva, da naročajo usmerjevalne table direktno pri izdelovalcu tabel. Obenem opozarjamo, da lahko izdelovalcu pošljejo ročno zrisan vzorec table (važno je le da vsebuje vse zahtevane podatke) ali kot Wordovo datoteko. Na poslani predlogi morate tudi označiti ali rabite za namestitev table objemko (cevni nosilec) za namestitev na železne drogove oz. pritrditveni jekleni profil za namestitev na druge podlage.

- pri navajanju nadmorske višine navedite višino stojišča table. Če nimate točnega podatka nadmorske višine raje ne navedite
- pazite, da poti, ki so navedene na usmerjevalni tabli res vodijo v smer kamor bo kazala puščica
- obvezno navedite ime planinskega društva
- označite tudi ali je pot zahtevna ali zelo zahtevna. Lahke poti so brez dodatnih oznak.

Naslov izdelovalca usmerjevalnih tabel:

Graverstvo Rado Seifert s.p.

Gunceljska cesta 42 a, 1210 Ljubljana Šentvid

GSM: 041 718-376, e-pošta: rado.seifert@siol.net

Artikel	cena
Tabla z enim ali dvema napisoma	25,87 € + DDV
Tabla z tremi ali štirimi napisi	35,47 € + DDV
Drevesni nosilec za tablo	3,50 € + DDV
Cevni nosilec za tablo	6,35 € + DDV
Tabla za planinsko koč	65,00 € + DDV

Tone Tomše

PRITRJEVANJE USMERJEVALNIH TABEL NA DREVESA?

Za označevanje planinskih poti uporabljamo tudi usmerjevalne table. Te praviloma nameščamo na lesene ali kovinske drogove. Le v izjemnih primerih jih nameščamo tudi na debla dreves, a le tam, kjer ni komercialne rabe gozda. Pri tem je potrebno posebej opozoriti, da če se že odločimo za tak način, tabel nikoli **ne pritrjujemo z žebli**. Na debla jih privijemo z lesnimi vijaki z matično glavo (M6 ali M8) za ključ št. 10 ali 13. Pod tablo in vijake namestimo gumijaste podložke. Po določenem času moramo vijake nekoliko odviti, sicer nam rastoče drevo tablo ukrivi. Tak je kratek povzetek iz priročnika za markaciste. A čas in izkušnje nas učijo drugače.

Ker smo ugotovili, da je tudi pritrjevanje z vijaki lahko neustrezno, če teh vijakov po določenem času delno ne odvijemo. Nikakor si markacisti kot skrbniki poti ne smemo dovoliti, da bi narava z našimi usmerjevalnimi tablam storila to, kar kaže slika.

Da bi se temu izognili smo oblikovali poseben kovinski nosilec za table. Kovinski nosilec za tablo z vijaki najprej pritrdimo na drevesno deblo. Na ta nosilec pa nato privi-

jemo usmerjevalno tablo. Da tudi tak način pritrjevanja ni ustrezen rešitev si lahko ogledamo na naslednjem primeru.

Montaža nove usmerjevalne table v okviru tečaja za markaciste PZS, 25. 09, 2005 na Krimu

Ista usmerjevalna tabla 6. junija 2009. Na sliki je dobro vidna vraščenost nosilca za tablo v deblo drevesa.

Zato vse bolj ugotavljamo, da če želimo trajnejše urediti postavitve usmerjevalnih tabel je edino smiselno, da jih pričvrstimo na lesene ali kovinske drogove. Lesene drogove nameščamo predvsem v pasu gozda, ker se dobro skladajo z okoljem. Tak način nameščanja usmerjevalnih tabel vse bolj zagovarja tudi gozdarska stroka. Seveda pa tak način cenovno ni najbolj ugoden in zato se posamezna društva tudi v gozdnem prostoru odločajo za kovinske drogove, ki so trajnejši od lesenih.

Tone Tomše

Letnik 35 / številka 7/8 - 2009

PLANINSKI KOLEDARJI 2010

Za leto 2010 smo vam pripravili dve izvedbi slovenskega planinskega koledarja

POZDRAV Z GORA

smo za leto 2010 temeljito preoblikovali.

Poudarjen je estetski vidik, ohranja pa se poslovna naravnost.

Odlikujejo ga široki panoramski posnetki naših gora priznanega planinskega fotografa Petra Janežiča.

Koledarski del s prazniki in luninimi menami je poslovno oblikovan v dveh jezikih - ob slovenskem še v angleškem. Na zaključnem listu je natisnjen seznam planinskih koč z nadmorsko višino in telefonsko številko, razporejenih v skupine: Julijske, Kamniško - Savinjske Alpe, Karavanke, Posavsko in Podravske hribovje, Dolenjsko, Notranjsko in Primorsko.

Format je dvojen, 42 x 30 cm, v visečem položaju 42 x 60 + 5 cm za dotisk.

Maloprodajna cena za izvod je 4,80 €, posebej dotisk in poštnina za posameznike ter popust na večje količine.

PLANINSKI KOLEDARJI 2010

ZATO PA LE POJDIMO V GORE

Vodilni motivi so posnetki najlepših vrhov in dolin slovenskih gora, pomožni pa prinašajo človeka in živo naravo v sožitju. Koledarski listi označujejo še lunine mene in praznike. Naslov koledarja je vzet iz enega od verzov pesmi »Štamfavska« predvojnega alpinista Janeza Gregorina (njegova je tudi knjiga Blagoslov gora). Tako ima vsak mesec dodan verz iz te pesmi, na hrbtni strani pa je navedena v celoti. Pesem je spodbujevalna, pa tudi zabavljaska in izraža pristno veselje do lepot gora in sprostitev po opravljenih turah.

Koledar je pokončen, 33 x 48 + 5 cm (za dotisk) in vložen v papirnato vrečko. Maloprodajna cena je 4,70 €*, posebej dotisk in za posameznike poštnina, pri večji količini popust.

Koledarje si lahko ogledate in jih naročite pri Maji Rode, oziroma Planinski založbi na sedežu Planinske zveze Slovenije, Dvorčakova 9 (p.p. 214), 1001 Ljubljana tel.: 01 434 56 90, fax.: 01 434 56 91 e- pošta: hedvika@pzs.si ali na spletni strani www.pzs.si

* v ceni je upoštevan 20 % DDV.

ZATO PA LE
KJER RADOST IN

2010
MAREC • SILEC

PLANINSKI KOLEDARJI

PLANINSKA ZVEZA SLOVENIJE

MAREC

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31

19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31					

APRIL

20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31					

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31					

JULY

10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28	29	30	31		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31					

NAROČNIK (naziv): _____

Naslov: _____

ID št. kupca za DDV: _____

Zavezanec za DDV: _____

DA

NE

TRR: _____

telefon: _____

NAROČILNICA za planinski koledar 2010

Naročamo Planinski zvezi Slovenije, Dvoržakova 9, p. p. 214, 1001 Ljubljana,
TRR 05100-8010489572, ID št. za DDV SI62316133

_____ izvodov koledarja **ZATO PA LE POJDIMO V GORE** po ceni 4,70 €*

_____ izvodov koledarja **POZDRAV Z GORA** po ceni 4,80 €*
* v ceni je upoštevan 20% DDV.

Želim dotisk po priloženem vzorcu oz. načrtu ter ceni iz ponudbe (obkroži):

DA

NE

Rok dobave/plačila _____

Posebne želje in dogovor _____

Odgovorna oseba, na katero se bomo obračali glede dotiska, prevzema in nejasnosti:

Ime in priimek _____

telefon _____

e-naslov _____

Izvedba naročila in informacije:

Maja Rode, tel.: 01/43-45-690, fax: 01/43-45-691, e-pošta: hedvika@pzs.si.

PRILOGA:

- film ali vzorec za dotisk firme

MP naročnika

NAROČNIK: _____

Datum: _____

PLANINSKA DRUŠTVA IN KOMISIJE VABIJO

AKCIJE V JULIJU 2009:

Več na www.pzs.si

DATUM	AKCIJA	ORGANIZATOR	INFORMACIJE
12. 07. 09	Dan radovljjskih planincev-Planina za Liscem	PD Bohinjska Bistrica	Lovro Vojvoda 04 57 21 728
12. 07. 09	10. Andrejev pohod na Okrešelj	PD Planika Maribor	Franci Rajh 041 797 712
17. 07. 09-18. 07. 09	Spominski pohod po poteh prijateljstva Slovenija-Češka	PD Železničar Celje	041 792 734
18. 07. 09	11. spominski pohod Draga Bregarja po Fužinskih planinah	PD Drago Bregar	Zvone Šere 041 355 589
18. 07. 09	5. gorski tek na Goro Oljko iz Andraža	PD Polzela	Zoran Štok 041 754 778
18. 07. 09	Iz Avstrije na Peco	PD Mežica	Stojan Krivec 041 857 342
18. 07. 09-25. 07. 09	Mladinski planinski tabor	PD Drava Maribor	Viktor in Bojana Munda 040 886 580
18. 07. 09-26. 07. 09	Mladinski planinski tabor	PD Onger Trzin	Emil Pevec 031 570 533 www.onger.org
19. 07. 09	Dan kamniških planin na Kokrskem sedlu	PD Kamnik	pisarna PD 01 83 91 345 pdkamnik@siol.net
19. 07. 09	Pohod na Stol	PD Kobarid	Srečko Rosič 041 473 632
19. 07. 09	9. šahovski turnir za memorial Tomaža Kavarja v Gozdu	PD Križe	Ivan Likar 041 784 175
19. 07. 09	Varno v gore	PD Velenje	Tone Žizmond 041 458 729
20. 07. 09-25. 07. 09	Tečaj gibanja v kopnih razmerah	PD Ljubljana Matica	pisarna PD 01 23 22 645 www.planinskodrustvo-ljmatica.si
20. 07. 09-27. 07. 09	Planinski tabor Sermin 2009	PD Tisa Maribor	Delija Šačiri 040 526 543
24. 07. 09-04. 08. 09	Mladinski planinski tabor	MO PD Postojna	Vlado 041 688 696, Izabel 031 369 162
25. 07. 09-02. 08. 09	Tabor Mladinskega odseka	MO PD Janez Trdina Mengeš	Mojca Volkar 031 816 640
25. 07. 09-01. 08. 09	23. planinski mladinski tabor	PD Žalec	Matija Rojnik 041 939 619
25. 07. 09	16. pohod čez Dravo na Vurberk	PD Fram	Stanka Vobič 02 68 64 013
26. 07. 09	Planinska zabava »Ratitovec raja«	PD za Selško dolino Železniki	Alojz Lotrič 031 613 426
26. 07. 09	Tradicionalno srečanje planincev na Planini Razor	PD Tolmin	pisarna PD 05 38 83 211 pdtolmin@email.si
30. 07. 09	Nočni pohod na Rajhovko	PD Ljubno ob Savinji	Brigita Vrčkovnik 051 320 013

AKCIJE V AVGUSTU 2009:

Več na www.pzs.si

DATUM	AKCIJA	ORGANIZATOR	INFORMACIJE
avgust 09	Brodarjev pohod v Potočko zijalko	PD Solčava	040 418 518

Obvestila Planinske zveze Slovenije

01. 08. 09	Popoldne ob citrah na Kopitniku	PD Rimske Toplice	Milena Suhadolčan 040 606 071
01. 08. 09	»Na Roblek bom odšel«, glasbeno- planinska prireditve	PD Radovljica in Gostilna- restavracija Avsenik	Jože Marolt 04 58 01 816
01. 08. 09	Spominski pohod po poteh Vinka Kobala	PD Podbrdo	Jože Dakskobler 041 837 551
02. 08. 09	Dan alpske možine - Planina za Liscem (rastišče Lisec)	PD Bohinjska Bistrica	Lovro Vojvoda 04 57 21 728
02. 08. 09	Pohod po obronkih Celja	PD Grmada Celje	Alenka Mirnik 041 623 413
04. 08. 09	15. pohod na Negovo	PD Gorenja vas	Tonček Mlinarič 041 340 516
08. 08. 09	Pohod na Lovrenška jezera	PD Lovrenc na Pohorju	Lovro Paradiž 041 794 223
10. 08. 09- 20. 08. 09	28. tabor mladih gornikov in gornic	PD Domžale	Luka Skočir 031 254 597 luka.skocir@gmail.com
10. 08. 09- 20. 08. 09	Družinski planinski tabor Trenta	PD Grmada Celje	Franc Šinko 031 383 591
15. 08. 09	Tradicionalni turnir malega nogometa na Korošici	PD Celje Matica	pisarna PD 03 49 24 850
15. 08. 09	13. spominski pohod Vanje Furlana in Dan planincev Dolenjske in Bele krajine	PD Novo mesto	Jože Perše 041 692 195
15. 08. 09- 16. 08. 09	Jalovec	PD Podpeč- Preserje	Marko Goršič 01 36 31 175, 041 795 006
16. 08. 09	Maša za žrtve gora na Okrešlju	PD Celje Matica	pisarna PD 03 49 24 850
22. 08. 09	Miholov pohod na Kokrško sedlo	PD Bajtar Velika planina	Boris Pohlin 041 577 625
22. 08. 09	3. rekreativno kolesarjenje okrog Ratitovca	PD za Selško dolino Železniki	Alojz Lotrič 031 613 426
22. 08. 09	Spominski pohod po poteh I. svetovne vojne po Julijskih Alpah	PD Železničar Celje	041 902 801
22. 08. 09	23. tradicionalno srečanje planincev in borcev	PD Velenje	Jože Melanšek 041 578 557
22. 08. 09	4. pohod ob obeležjih NOB ob krajevnem prazniku	PD Zabukovica	Jože Jančič 041 200 196
22. 08. 09	Horuk na Klopni vrh	PD Lovrenc na Pohorju	Borut Cotič 041 569 321
22. 08. 09- 27. 08. 09	Pohod Logatec- Triglav	PD Logatec	Janez Slabe 01 75 41 593, 041 544 561
23. 08. 09	Gremo peš na Kokoš	PD Sežana	
23. 08. 09	Srečanje planincev na Poreznu	PD Cerklje	Damjana Čadež 05 37 45 218, 031 687 256 www.planinsko-drustvo-cerkno.si
28. 08. 09	IV. večer na Bohorju	PD Bohor Senovo	Tone Petrovič 031 866 831
28. 08. 09	231- letnica vzpona na Triglav	PD Bohinjska Bistrica	Lovro Vojvoda 04 57 21 728
29. 08. 09	Aljaževi dnevi 2009- Tradicionalni Gustlnov pohod na Dovško Babo	PD Dovje- Mojstrana	031 384 011, 04 58 95 100
29. 08. 09	Pohod po poteh prenosa ranjencev Želin- Vojsko	PD Idrija	Marica Brezavšček 03 37 44 293

29. 08. 09	Huljev pohod na Krn-Slovenija planinari	PD Kobarid	Marko Matajurc 041 781 251
29. 08. 09	»Kolo prijateljstva«	Pd Nazarje	Marjan Gračner 03 58 32 092
30. 08. 09	Kumska nedelja	PD Kum	Milan Žnidaršič 041 668 472
30. 08. 09	17. tradicionalno srečanje članov in članic PD Domžale, Domžalski dom na Mali planini (1534 m)	PD Domžale	Borut Peršolja 01 72 15 714 borut.persolja@guest.arnes.si
30. 08. 09	Srečanje Jeseničanov v spomin na Janeza Košnika pri Koči na Golici	PD Jesenice	04 58 66 070
30. 08. 09	16. letni pohod na Čaven	PD Ajdovščina	041 759 773
30. 08. 09	Pohod po obronkih Ponikve	PD Žalec	Danijel Jelen 041 829 936

AKCIJE V SEPTEMBRU 2009:

Več na www.pzs.si

DATUM	AKCIJA	ORGANIZATOR	INFORMACIJE
sept. 09	Srečanje planincev izpod Pece	PD Mežica	
sept. 09- junij 10	Športno plezanje na umetni steni	PD Celje Matica	pisarna PD 03 49 24 850
sept. 09- junij 10	Alpinistična šola	PD Grmada Celje	Gorazd Bokšan 041 703 365
05. 09. 09	70- letnica PD Dravograd in srečanje Koroških planincev pri Koči na Košenjaku	PD Dravograd	Jožica Heber 040 296 140
05. 09. 09	Objemimo Donačko goro, tradicionalni pohod z različno vsebino pohoda, v času praznovanja občine Rogatec	PD Sloga Rogatec	Nedelko Kuhar 041 763 490
05. 09. 09	Koncert pihalnega orkestra Lesce pri Roblekovem domu, glasbeno- planinska prireditev	PD Radovljica in Pihalni orkester Lesce	Janez Pretnar 031 429 970
05. 09. 09	16. gorski tek Ivana Anderleta na Črno prst	PD Podbrdo	Tomaž Štenkler 041 468 469
05. 09. 09	11. pohod Planike na Pohorje	PD Planika Maribor	Franci Rajh 041 797 712
05. 09. 09	9. jesenski planinski pohod na Kotečnik	PD Liboje	03 71 40 453
05. 09. 09	13. Gašperičev pohod na Krim	PD Delo	Dušan Resnik 031 683 780
06. 09. 09	16. srečanje harmonikarjev na gobarski razstavi na Ermanovcu	PD Sovodenj	Bojan Filipič 040 632 315
06. 09. 09	Srečanje gornikov- planincev pred Blejsko kočjo na Lipanci	PD Bled	Janez Petkoš 031 834 128
06. 09. 09	33. rekreativni pohod na Ratitovec	PD za Selško dolino Železniki	Alojz Lotrič 031 613 426
06. 09. 09	Pohod po obronkih Celja	PD Grmada Celje	Alenka Mirnik 041 623 413

06. 09. 09	42. srečanje PD Pošte in Telekomoma ob 40. letnici Poti kurirjev in vezistov NOV na Polževem	PD Pošte in Telekomoma Ljubljana	Milan Gugleta 031 379 568
10. 09. 09	Družinski pohod Zreče-Rogla- Resnik- Zreče	PD Zreče	
12. 09. 09	Zaključek poletne sezone na Ledinah	PD Kranj	041 636 007
12. 09. 09	Tradicionalni meddruštveni pohod po Žerdonarjevi poti	PD Ojstrica	Ciril Černek 031 654 627
12. 09. 09	Srečanje planincev Podravja na Boču	PD Poljčane	Janko Kovačič 051 211 801, Tone Purg 031 331 042
13. 09. 09	Lisca poje	PD Lisca, Planinska pevska skupina Encijan	Toni Šeško 041 640 160 tone.sesko@gmail.com
13. 09. 09	Pohod na Nebeško goro	PD Radeče	Irena Kampuš 041 626 136
13. 09. 09	Pohod dveh slapov	PD Polž	Rok Kastelic 041 751 238
13. 09. 09	Stol- Vajnež	PD Podpeč-Preserje	Marko Goršič 01 36 31 175, 041 795 006

PLANINSKA DRUŠTVA IN KOMISIJE POROČAJO

SREČANJE VODNIKOV IN MENTORJEV MDO GORENJSKE V TRŽIČU

Vodniški odsek Planinskega društva Tržič je organiziral prvi Zbor vodnikov in mentorjev MDO Gorenjske. V soboto 9.5.2009 se je v Čadovljah pri Tržiču zbralo 40 pohodnikov, med njimi tudi predsednik MDO Gorenjske g. Benedik France. Ogledali smo si del slikovite Dovžanove soteske, katere geografske, botanične in naravovarstvene znamenitosti nam je predstavil vodnik in veliki poznavalec domačin Janko Meglič.

Najprej smo se ustavili pred predorom v najožjem delu soteske, katerega je v 19. stoletju dal zgraditi baron Julius Born. Med potjo smo opazovali slapišče Tržiške Bistrice, katerega tvorijo bloki kremenovega konglomerata, kar je edinstveni primer pri nas. Zanimiv je tudi geološki steber s prikazom vseh kamenin soteske od najstarejše dobe do danes.

Ob plezalni steni poleg hiše pokojnega tržiškega alpinista in gornika Filipa Benceta so nam člani alpinističnega odseka Tržič prikazali nekaj svojega znanja. Po soteski smo se vzpenjali do Dovžanove domačije in po brezpotju strmo naprej proti Borovi peči. Ime je dobila

po rdečem boru, ki porašča njena strma pobočja. Na vrhu nam je vodnik Janko pokazal šotni mah, kot posebno vrsto mahu, ki raste visoko v gorah. Poseben čar dajejo soteski visoki kamniti stolpi - Kušpegarjevi turni, ki se dvigajo na njenem levem bregu. Z vrha Borove peči se je odprl razgled na Dolino, kjer je ob koncu soteske obnovljena nekdanja šola kot razstavno - izobraževalno središče Dovžanove soteske.

Pot smo nadaljevali proti Rjavi peči, z ogledom opuščene rudnika nad domačijo Počivalnik. V rudniku so bila nahajališča azurita in malahita ter barita. Kmalu smo se na kmetiji Završnik v prijetni senci cvetočega drevja odžejali in okrepčali. Preko domačije Počival-

nik smo se po položnejši poti prav hitro vrnili na izhodišče. Med potjo smo nad domačijo Jamensnik opazovali kako nastaja lehnjak. Vmes pa so tekle besede med vodniki: o dogodivščinah z izletov, o obujanju spominov na vodniško šolo, izpopolnjevanja, o izmenjavi vodniških izkušenj, motiviranju udeležencev,.... V Domu pod Storžičem, kjer smo imeli kosilo, nas je pozdravila predsednica društva.

Ponudila je Zbornik PD Tržič, ki je izšel ob 100 letnici društva. Sledila je predstavitev oblačil ON LINE, po kosilu pa zabavno druženje. Harmonika je nekatere zvalila plesat, vmes smo skupaj zapeli nekaj pesmi. Ob slovesu je marsikdo vprašal: kje pa bo srečanje naslednje leto? To vprašanje pove vse o zadovoljstvu nad videnim in doživetim tistega lepega majskega dne.

Majda Haler in Janko Meglič

60 LET DELOVANJA PD KRIŽE

Bilo je mrzlega decembrskega večera leta 1949, ko so se kriški planinski zanesenjaki zbrali v stari kriški šoli in postavili temelje organiziranemu planinstvu in s tem današnjemu planinskemu društvu Križe. Ustanovne člane - nekateri med njimi še živijo - je združevala ideja o graditvi kočice na Kriški gori in pridobivanju članstva na njenem vznožju vse do Kranja. Ni ostalo samo pri ideji, v 60 letih delovanja smo prerasli v društvo s prek 500 člani, večinoma iz bližnje okolice, nekaj pa jih je tudi od drugod. Poleg popolnoma obnovljene kočice na Kriški gori gospodarimo še s planinskim zavetiščem v Gozdu, sejno sobo in tovarno žičnico iz Gozda do Kriške gore.

Da nam slučajno ne zmanjka dela, vzdržujemo tudi prek 40 km planinskih poti in skrbimo za podmladek v vrtcu in na osnovni šoli v Križah. Znani smo po številnih in dobro obiskanih društvenih prireditvah, med katerimi velja omeniti zlasti izlete po domačih in tujih gorah ter zimski trim pohod. V jubilejnem letu smo za svoje člane izdali lasten koledar, jubilejno poštno znamko, ter pripravili 60 dogodkov za vsako leto delovanja društva po en. Današnji dan je vrhunec. Dan ko delamo obračun s preteklostjo in se spominjamo vseh tistih, ki so nam v teh

letih stali ob strani, nas spodbujali in pomagali sejati. Danes je čas občudovanja in uživanja sadov. Upravičeno smo lahko ponosni na prehojeno pot«. Tako je na kratko na praznovanju orisal delovanje društva predsednik Ivan Likar. Da je delovanje prostovoljcev društva na izjemno visoki ravni, lahko opazi vsakdo, ki stopi na območje Kriške gore, saj je bilo tudi zavetišče Gozd ob tej priložnosti ozaljšano s prebeljeno fasado, na prireditvenem prostoru je bil postavljen šotor, jubilaranti so čakali na zasluženo priznanje, nastopajoči na svojih pet minut, vsi pa prešerne volje. Seveda pohvale in zahvale prihajajo tudi od drugih planinskih društev, Planinske zveze Slovenije, še posebej pa je veliko vredna pohvala župana občine Tržič g. Boruta Sajovica. Opazil je celo, da na pobočju gore ni mogoče najti smeti. Hvala župan!

Pa pogledajmo še kdo si je z delovanjem v društvu prislužil bronaste društvene plakete: Majda Donoša, Nataša Golmajer, Lado Golmajer, Franci Hrovat, Igor Krajač, Milan Kutin, Marjan Marn, Ferdo Nemec, Tone Oranič, Milenka Pavlin, Francka Sitar, Franci Sitar, Tomo Šajn, Peter Škrjanec, Jernej Šlibar, Dragi Štalc, Stane Štern, Tončka Šturm, Ljubo Teran, Ivana

Obvestila Planinske zveze Slovenije

Valjavec, Andrej Vehovec, Franci Žepič, PGD Križe, PD Kočevje, Klub trmastih Preddvor. Zlate društvene plakete pa: Marjan Fabiani, Brane Česen, Franc Česen st., Anton Lavtar, Ivan Likar, Olga Renner, Jože Stegnar, Pavel Štular, Pzs, Pd Radovljica. Bronasti častni znak Planinske zveze Slovenije: Ivan Debeljak, Majda Donoša, Anton Grohar, Zdenka Maglica, Franci Pavec, Alojz Urbanc, Ivana Valjavec, Jože Vidic, Dragica Štalc, Stane Štern, Bogdan Žnidar.

Srebrni častni znak PZS: Marija Erlah, Pavel Erlah in zlati častni znak PZS: Brane Česen, Jože Stegnar, Pavel Štular.

Kaj naj še rečem: vsi prejemniki plaket in častnih znakov, tudi tisti, ki so jih prejeli v preteklih letih, smo ponosni na opravljeno delo, in se še kako dobro zavedamo, kaj pomeni dobro vodenje društva in kako je priznanje čvrsta obveza za dobro delo tudi v prihodnje.

Ivana Valjavec

SKALNICA - SVETA GORA SKUPNI IZLET S PD HPT »UČKA« RIJEKA

Nedelja, 31. maj 2009

Slovenija ima več "svetih gora", najodličnejša med vsemi pa je 681 metrov visoka Skalnica nad Solkanom, od koder se ob lepem vremenu vidi Jadransko morje in Furlanska nižina do Julijcev s Triglavom, čez Vipavsko dolino do notranjskega in istrskega hribovja.

Prelepo svetogorsko okolje, kjer se duhovno staplja z naravno lepoto, ki je človeka že stoletja vabila k sebi, smo si izbrali za letošnje srečanje in druženje s prijateljskim planinskim društvom PD HPT "Učka" Rijeka.

Zadnjo majsko nedeljo se je 30 članov PD Pošte in Telekoma Ljubljana v deževnem jutru iz Ljubljane z vodnikom Borisom Lazarjem in predsednikom društva Stanetom Tomšičem popeljalo proti Novi Gorici. S planinci iz Reke smo se srečali na novogoriški avtobusni postaji. Ob kozarčku dobrodošlice in po pozdravih predsednikov obeh društev, so stiski rok in

prijateljski objemi dokazovali, da se teh srečanj veselimo.

Skupinico reških planincev, ki hoje na goro ne bi zmogla, je z avtobusom popeljal Stanko Dolenc skupaj z Jožetom Dobnikom, avtorjem Vodnika Poti kurirjev in vezistov NOV Slovenije, na avtobusni ogled krajev Trnovo in Lokve. Trnovo je znano po velikem spomeniku NOB na vznožju hriba Kobilnik, v spomin na žrtve fašizma. V Lokvah pa je 17. junija leta 1967 delavski svet takratnih Združenih PTT organizacij, predhodnik današnjih podjetij Pošte Slovenije in Telekoma Slovenije, sprejel sklep o podelitvi domicila nekdanjim kurirjem in vezistom NOV Slovenije.

Preostali planinci obeh društev pa smo se na goro napotili peš s ceste nad Solkanom. Skupaj več kot 80 pohodnikov pod vodstvom vodnika Aleša Koršiča iz naše Planinske skupine Nova Gorice, je krenilo na lepo gozdno pot. Močno ozelenelo drevje je zakrivalo poglede na vijugajočo zeleno modro krasotico Sočo. Razigranost in vedrina pohodnikov obeh društev je pregnala deževne oblake in posijalo nam je za ta čas kar močno sonce. Ob studencu, ki izvira ob poti izpod skale, si natočimo sveže studen-

čnice in si privoščimo prvi počitek. Nadaljujemo proti 652 m visoki vzpetini Vodice. Hrib je prepreden tako kot Sveta gora z jarki in kavernami, ki pričajo o največji bitki iz 1. svetovne vojne na tem območju, t.i. Soški fronti. Tu je še ohranjen eden izmed italijanskih spomenikov postavljen po 1. svetovni vojni. Pred nami se prikaže vzpetina Skalnica z že od daleč vidno mogočno baziliko. Po krajšem počitku se napotimo po lepi cesti proti Sveti gori, cilju današnjega pohoda.

Zaradi lege je bila Sveta gora vseskozi v preteklosti pomembna strateška točka, saj viri govorijo o nastanku svetišča že v l. 1368. O nastanku cerkve govori tudi znana legenda o pastirci Urški Ferligoj iz Grgarja, kateri se je na Skalnici prikazala Mati božji in ji naročila, da tam sezidajo novo cerkev. Oblast je po legendi Urško obsodila laži in jo večkrat zaprla, a se je vedno čudežno rešila. Cerkev je bila

v burnih zgodovinskih časih večkrat porušena, tudi divjanje soške fronte ji ni prizaneslo. Sedanja je bila obnovljena 1928. V bližnjem gostišču smo pri skupnem kosilu nadaljevali s prijetnem in sproščenim planinskim druženjem. Skupaj z našimi gosti smo si še ogledali notranjost bazilike in njeno okolico, ki je ponujala razglede proti oblačnim Julijcem in proti Solkanu z znamenitim "solkanskim mostom" in Gorici. Pozno popoldne se je bilo treba posloviti, Rečani so se poslovili kot to vedno dobro znajo, s pesmijo.

Napis nad vhodom v cerkev pravi: "Jaz pa stojim na gori kakor prej". To preneseno velja tudi za prijateljstvo članov obeh društev, ki je še vedno močno kot vse doslej. Res smo preživeli izredno lep dan na tej gori, ki pomeni zgodovinski opomin na nesmiselnost vojn, vsem romarjem pa morda zadnje upanje in zahvalo za uslišane prošnje.

Irena Mlakar
foto: Stane Tomšič

DOBRATSCH

S pet je bil četrti četrtek v mesecu in upokojenska skupina PD KRKA Novo mesto se je podala na planinsko turo. Tokratni cilj je bila 2166 m visoka gora Dobratsch, ki se vzpenja v sosednji Avstriji nad Beljakom. Sliši se kar spoštljivo 2166 m, toda izhodišče je na višini 1732, kar je pogoj, da se vrh osvoji z veliko manj napora. Kolovozna pot, ki je sicer zaprta za promet se blago vzpenja, je zelo

razgledna, saj se vidi v Ziljsko in Dravsko dolino. Z vrha pa se oko spočije ob pogledih po naših Julijcih in Karavankah. Prava poslastica pa so v juniju cvetoči pašniki, saj na njih cveti na milijone rožič, najbolj pa izstopa clusijev svišč (encijan). Žal nam je še več užitkov tokrat zagodlo vreme, saj so grozeči oblaki pospešili odhod z vrha. Ena skupinica si je privoščila sprehod po pašnikih in odkrila tudi cvetoče murke. Tako je petdeset članska četica pohodniško praznovala dan državnosti in polnoletnost naše Slovenije.

F. Vovk

OSTALO

ALPSKA KONVENCIJA IN NJENA SEVERNA STENA

Veliko je bilo že napisanega o pomenu Alpske konvencije (AK) kot mednarodni pravni obvezi alpskih držav, tudi o zastojih pri uveljavljanju osmih ratificiranih protokolov, o odlašanju priprav preostalih štirih in še o marsičem. O tej temi smo lahko prebrali prispevke tudi v Obvestilih PZS in v Planinskem vestniku. Na skupščini PZS 23. maja 2009 v Trbovljah pa je AK slikovito predstavil namestnik generalnega sekretarja Stalnega sekretariata Alpske konvencije. Predstavitev dejavnosti PZS in odsekov planinskih društev na področju varovanja gorske narave pa je sledil javen in jasen poziv, načelnice Komisije za varstvo gorske narave Rozi Skobe, da bi morali v planinskih vrstah bolj odločno uveljaviti status, PZS deluje v javnem interesu na področju ohranjanja gorske narave, ki ji ga je podelilo Ministrstvo za okolje in prostor. In prav poziv me je izzval k naslovu tega prispevka. Severni pristopi na alpske vršace so najbolj zahtevni. Za dosego ciljev - vrhov prek njih sta poleg znanja potrebna še pogum in vztrajnost, kar velja tudi za osvajanje Alpske konvencije s strani PZS in PD. Še posebej v okoliščinah vedno večjega števila obiskovalcev gora.

DOSEDANJI DOSEŽKI PZS NA PODROČJU VARSTVA OKOLJA

O tem je bilo že skoraj vse objavljeno, zato le kratek povzetek. PZS je z vidika nalog na tem področju dopolnila Statut PZS, Vodila za delo PZS in PD in sprejela Častni kodeks obnašanja planincev v gorah. Odzvale so se tudi komisije organov PZS in sicer:

- Gospodarska komisija že skoraj dvajset let (1991) uspešno uresničuje usmeritev »Naredimo naše gore okolju prijazne« s prehajanjem na čiste vire energije, z gradnjo čistilnih naprav v planinskih kočah, s prenosi smeti v dolino, z izdajo publikacije »Planinske kočice in varstvo okolja« (2000) in priročnika »Navodilo za čiščenje odpadnih voda planinskih koč« (2003) ...
- Komisija za planinske poti si prizadeva za ekološko vzdrževanje planinskih poti z urejan-

jem odvodnjavanja, ukinjanjem bližnjic, ki povzročajo erozijo.

- Komisija za varstvo gorske narave z usposabljanjem varuhov gorske narave in gorskih stražarjev in z izdajo učbenika za njihovo usposabljanje, z vrsto edicij in zloženek o gorskem svetu in varovanju okolja in z plakati o rastlinstvu in živalstvu v gorskem okolju in še marsikaj.

V tej bilanci velja poudariti tesno sodelovanje vseh treh komisij in končno tudi etično - moralni vidik skupnih prizadevanj. Ne gre prezreti, da v planinskih vrstah izvajamo programe s področja varstva gorskega okolja že 35 let (prve publikacije imajo letnico 1975), to je 15 let pred sklenitvijo Sporazuma o varstvu Alp - Alpske konvencije in tudi pred sprejemom zakonodaje o varstvu okolja v Državnem zboru Slovenije.

PZS si je prizadevala prispevati delež k uresničevanju ukrepov že sprejetih protokolov AK, vendar s strani odgovornih državnih organov njena prizadevanja niso naletela na ustrezen odziv.

Primer: Zloženska »Obiskovalci gora spoštujemo Alpsko konvencijo« (2005)

PZS je dala pobudo, da bi z Alpsko konvencijo seznanili številne obiskovalce naših gora. Izdelali smo zasnovo zloženske in zaprosili MOP za finančna sredstva. Odgovor je bil naslednji: Pozdravljamo pobudo - finančnih sredstev pa žal nimamo. Na razumevanje smo naleteli v Avstriji. V času njenega predsedovanja Alpski konvenciji se je odzvalo zvezno ministrstvo Avstrije za podeželje in gozdarstvo, okolje in vodno gospodarstvo tako, da je sprejelo pobudo in v celoti financiralo 100.000 izvodov zloženske v 4 jezikih.

Primer: Planinsko-izletniški vodnik »Pot Karla in Žige Zoisa« (2007)

KVGN se je odzvala pobudi predsednika PZS mag. Francija Ekarja in uresničila »Pot Karla in Žige Zoisa«, zelo zahteven interdisciplinaren projekt. Po naši ovni bi publikacijo lahko ali celo morali financirati državni organi s področja naravne in kulturne dediščine, PZS pa bi prevzela le vsebinsko izvedbo projekta. Na vse vloge PZS za financiranje in po vseh razgovorih na ustreznih državnih ustanovah (MOP, Urad vlade RS za komuniciranje, Sekretariat predsedstva SLO - EU) smo dobili odgovor: Želimo

veliko uspeha, projekta pa žal ne moremo financirati. Vse je padlo na breme PZS.

IN ODGOVOR NA IZZIVE SEVERNE STENE ALPSKE KONVENCIJE

Imel sem priliko delovati na vodilnih položajih v organih Alpske konvencije na mednarodni ravni in že vrsto let sodelujem v planinskih vrstah na področju varstva okolja. Zato si brez zadržkov dovolim predlagati vodstvu PZS - ob vsem spoštovanju do že opravljenega dela, da potegnemo novo smer, čeprav zahtevne težavnostne stopnje. Vse je v naših rokah - širina delovanja že navedenih komisij PZS, odzivnost in pričakovanja planinskih društev in tudi okoliščina, da lahko pričakujemo več podpore programom nevladnih organizacij s strani Stalnega sekretariata Alpske konvencije.

Zastavimo celovit program - zahtevne raztežaje, ne le korake po že uhojenih poteh, kot je dosedanje sodelovanje s planinskimi zvezami sosednje Avstrije in Italije, kjer smo v skupnih projektih planinsko - turističnega značaja le redko naleteli na odzivnost slovenskih državnih organov.

Planinski zvezi Slovenije se pri uresničevanju protokolov odpirajo naslednji možni priključki: **SODELOVANJE** pri pripravi programov odgovornih ministrstev za uresničevanje ratificiranih protokolov - na osnovi dogovora med organi AK in CAA v februarju 2008, kar obvezuje planinske zveze alpskih držav, da se odzovejo. Predstavniki CAA in Stalnega sekretariata AK so se med drugim dogovorili za skupne aktivnosti na področju planinskih poti in koč, turizma, regionalnih proizvodov in športnih aktivnosti. Dogovorili so se za izdajo brošure, ki bo vključevala prispevke planinskih zvez pri uresničevanju trajnostnega razvoja in varstva Alp. Na teh osnovah so Komisija za planinska pota, Gospodarska komisija in Komisija za varstvo gorske narave v februarju 2009 predložile konkretne predloge za delež PZS za področje urejanja prostora, varstva narave, urejanje krajine, varstva tal, energetike, prometa, gorskega gozda, hribovskega kmetijstva in turizma. Imel sem priliko sodelovati v razpravi o pripravljениh predlogih in dovolim si izraziti oceno, da ni kaj dodati. Izraziti je potrebno le priznanje za »profesionalno« opravljeno delo. Na potezi je Upravni odbor PZS, da razpravlja o predlogih in potrka na vrata pristojnih ministrstev.

PROTOKOL TURIZEM je za planinske organizacije (PZS, PD) poseben izziv. Pred 50 leti so bili obiskovalci gora skoraj vsi s planinsko izkaznico, danes je registriranih 53.000 planincev, obiskovalcev gora pa je 1,5 milijona letno. PZS vzdržuje planinske poti, koč, skrbi za varnost in reševanje, izdaja informacije, napotke za varno hojo in gradiva o varovanju gorske narave za vse obiskovalce. Gorski svet pa je vse bolj obremenjen z motornimi vozili, gradnjo gozdnih cest, energetskih in smučarskih naprav, počitniških in turističnih objektov, hotelskih središč in zabavišč. Dovolj podatkov je, da je na področju turizma še kako smotrni skupen nastop PZS in TZS, tako kot so za uresničevanje tega protokola pristopili v drugih državah.

Primer Planinske zveze Avstrije:

PZ Avstrije je članica delovne skupine »Turizem, okolje in mobilnost«, ki jo je ustanovilo avstrijsko Zvezno ministrstvo za okolje, kmetijstvo, gozdarstvo in vodno gospodarstvo, za pripravo programa uresničevanja sprejetih sklepov protokola turizma.

PZA je pripravila stališča o pomenu turizma, prijaznega naravi, o usmerjanju tokov obiskovalcev, posebej na zavarovanih in mirnih območjih, o sprejemljivih športnih aktivnostih, o prometnih tokovih in o razvojnih možnostih prebivalstva v gorah.

Primer Planinske zveze Nemčije:

PZ Nemčije je izvedla posvet »Nov svet v Alpah« na temo pričakovanja in bodočnosti turizma v Alpah, na katerem so s prispevki sodelovali poleg referentov iz planinskih in turističnih organizacij tudi predstavniki lokalnih skupnosti, športnih organizacij in raziskovalci. Delovne skupine so obravnavale naslednje teme: turizem, pohodništvo, dostopnost do gorskega okolja, turno smučanje, zimski vzponi, gorsko kolesarstvo, planinske kočice - hoteli ali bivaki.

Primer Planinskih zvez Slovenije, Avstrijske - Koroške in Italijanske Furlanije Julijske krajine:

planinske zveze so se že novembra 2005 odločile, da pristopijo k projektu planinsko - turističnega razvoja na mejnem območju na izhodiščih, vsebovanih v večletnem programu dela Alpske konvencije 2005 - 2010, ki za področje turizma, prostega časa in športa poudarja kulturne in družbene dimenzije in odgovornost načrtovalskih, naravovarstvenih, turističnih, planinskih in drugih nevladnih organizacij pri

uresničevanju protokola. Sodelujoče planinske zveze so v letu 2007 sprejele naslednje usmeritve:

- nadgradnja planinskih dostopov v tematske poti,
- osveščanje obiskovalcev o naravni in kulturni dediščini območij, po katerih poteka jo planinske poti,
- podpiranje pobude za razvoj gorskih zaselkov, na katerih še vztrajajo domačini v partnerstvu s turističnimi organizacijami,
- zasnova projekta planinsko - turističnega razvoja je bila posredovana organom Alpske konvencije, kot prispevek planinskih organizacij k uresničevanju protokola turizem, sledila je finančna podpora. Vodstvo za izvedbo projekta je prevzela Planinska zveza Avstrijske Koroške.

Dovolj argumentov je, da Upravni odbor ponudi roko Turistični zvezi Slovenije in pristojnim ministrstvom.

PROTOKOL PREBIVALSTVO IN KULTURA - PRVENSTVENA SMER

Zakaj prvenstvena?

Ko so alpske države v začetku devetdesetih let razpravljale o področjih Sporazuma, so na prvo mesto uvrstile protokol prebivalstvo in kultura, z argumentom, da je v ospredju predvsem prebivalec - človek in njegove kulturne vrednote. Lepo rečeno, tudi lepo formulirano v osnovnem Sporazumu, vendar brez predstave o tem, kako se lotiti tega protokola. Pristop k pripravam protokola prebivalstvo in kultura se je odlašal do leta 2006, ko so države pogodbenice sprejele Deklaracijo protokola, ki naj bi konkretnije opredelila načela in smernice. Te so zavest o pripadnosti skupnosti, kulturna raznolikost, življenjski prostor, kakovost življenja in enake možnosti, gospodarski prostor, vloga mest in podeželja. Delovne skupine držav podpisnic naj bi do konca leta 2007 pripravile gradiva za obravnavo v organih Alpske konvencije. K sodelovanju so povabili tudi nevladne organizacije. Uresničevanje protokola bi obvezovalo podpisnice Alpske konvencije za upoštevanje določil tega protokola pri pripravi razvojnih strategij in programov na drugih področjih Alpske konvencije. Po dobrem letu se je marca 2008 izvedla le mednarodna konferenca, na katero so bili povabljeni politiki in raziskovalci alpskih držav, ki so se sporazumeli, da je potrebno poglobiti sprejeto deklaraci-

jo. Objavljen je bil tudi poziv vseh zainteresiranih prebivalcev, društev in lokalnih skupnosti.

V Sloveniji še ni odziva. Po mnenju predstavnika Stalnega sekretariata Alpske konvencije se odpira možnost, da PZS pripravi stališča za uresničevanje tega protokola v gorskem okolju v obdobju 2009 - 2010, ko Slovenija predseduje organom Alpske konvencije. Na temo človek in kultura v gorskem okolju že desetletja prebiramo prispevke v naših planinskih publikacijah. Lahko jih strnemo v naslednja stališča: tradicionalna alpska civilizacija postaja preteklost, prihaja obdobje revitalizacije alpskih območij z razvojnimi spodbudami, ki bodo zagotavljale kakovostno življenje vsemu alpskemu prebivalstvu. Pomembno vlogo pri varovanju narave in gospodarski uspešnosti prebivalstva gre poleg domačinom tudi planincem in drugim obiskovalcem gora. Ti na eni strani prispevajo k varovanju gorskega sveta z odgovornim vedenjem in ravnanjem, na drugi strani pa so obiskovalci gora tudi porabniki proizvodov domačega prebivalstva, s čimer prispevajo k njegovi ekonomski varnosti. V tej preobrazbi na prelomu tisočletja - v obdobju brez meja - je potrebno nameniti posebno pozornost tudi narodnostnim manjšinam in se vprašati, kaj lahko prispevajo planinske organizacije k njihovem uresničevanju v programe čezmejnega sodelovanja.

Poleg pozornosti, ki jo je treba v okviru AK nameniti alpskemu prebivalstvu, pa je nujna tudi krepitev skupne odgovornosti alpskega in zunaj alpskega življenjskega prostora na osnovi dialoga in sodelovanja. Bistvenega pomena je, da alpska mesta in okoliško podeželje zasnujejo skupno razvojno in varstveno strategijo, upoštevajoč prednosti posameznih okolij in tako zagotavljati enake možnosti obstoja in razvoja za alpsko in zunajalpsko prebivalstvo. Dovolj izhodišč za odločanje na Upravnem odboru PZS in klica na Ministrstvo za kulturo, če že nimamo Ministrstva za prebivalstvo.

ZAHTEVNE SMERI, vendar prepričani o vlogi PZS za hkratno ohranjanje gorskega okolja in trajnostnega razvoja, zmoremo odpreti novo poglavje, kot smo v 115 letnem delovanju storili že večkrat. Pa brez zamere, če sem bil preveč »direkten«.

Milan Naprudnik, član KVGN

NENADNI SRČNI ZASTOJ V GORAH

Srčni zastoj je stanje neurejenega kroženja električnih impulzov po srcu, kar povzroči, da se srce ne krči usklajeno in učinkovito, temveč le rahlo trepetja in kmalu povsem obstane. Nastane brez opozorila. Bolnik po nekaj trenutkih izgubi zavest zaradi črpalne odpovedi srca in nezadostne prekrvavitve možganov. V Sloveniji beležimo do 7 primerov srčnega zastoja na dan, od tega 95% ljudi umre pred prihodom v bolnišnico. Možgani utrpijo nepopravljivo škodo že po 4 - 5 minutah prekinitve krvnega obtoka. Tako velika umrljivost je posledica občutljivosti možganov in srca na pomanjkanje kisika, saj kri med srčnim zastojem ne kroži po žilah in tako ne oskrbuje srca in možganov s potrebnim kisikom. Težave - ventrikularno fibrilacijo lahko prekinemo z DEFIBRILATORJEM. DEFIBRILACIJA je sunek električnega toka, pri čemer je ključnega pomena čas - vsaka zamujena minuta zmanjša možnost preživetja za 10%.

V planinskih domovih in kočah je, zaradi oddaljenosti reševalnih enot, potreba po defibrilatorjih še povečana. Zaradi višinskih razlik in naporov, katerim je podvržen sleherni obiskovalec gora, pa je verjetnost defibrilacije še toliko večja.

Nenadni srčni zastoj se lahko navsezadnje zgodi komurkoli, kjerkoli in kadarkoli.

UKREPANJE OB ZASTOJU SRCA

Defibrilator

Če se kdo pred našimi očmi zgrudi ali če naletimo na človeka, ki leži na tleh, poskrbimo za svojo varnost, zaščitimo kraj dogodka pred

nevarnostjo okolja in takoj priskočimo na pomoč. Žrtev glasno pokličemo in jo po potrebi previdno stresemo. Potrebo po defibrilaciji prepoznamo v naslednjih primerih:

- Oseba se ne odziva na klic.
- Oseba ne naredi normalnega vdihavanja med nekaj sekundnim opazovanjem potem, ko smo ji očistili dihalne poti.
- Zavesti in/ali dihanja ne moremo ugotoviti z gotovostjo.

Če dejansko stanje odgovarja vsaj eni od zgoraj navedenih postavk je pomembno, da ostanemo prisebni in ravnamo hitro in učinkovito. Pri srčnem zastojem o smrti ali trajni možganski okvari odločajo sekunde. Takoj pokličemo 112, če so v bližini tudi drugi ljudje naročimo to zanesljivi osebi. Osebo začnemo takoj oživljati, hkrati pa zanesljivo osebo pošljemo po polavtomatski defibrilator. Če smo sami in vemo, da je defibrilator oddaljen le 1-2 minuti teka, tečemo ponj. Nikakor pa ne puščamo prizadetega samega več kot dve minuti, v tem primeru raje začnemo s temeljnimi postopki oživljanja.

KAJ JE DEFIBRILATOR?

Polavtomatski defibrilator je naprava, ki z govornimi navodili usmerja posameznika skozi postopek oživljanja človeka s srčnim zastojem. S pomočjo elektrošoka poizkuša srce spraviti v normalni ritem. Za razliko od profesionalnih defibrilatorjev, katere je potrebno upravljati popolnoma ročno, zna avtomatski defibrilator sam prepoznati ritem in se tudi pravilno odločati za nadaljnjo ukrepanje. Namen uspešne defibrilacije je najhitrejša možna obnovitev krvnega obtoka. Pomembno pa je tudi dejstvo, da defibrilator ne dostavi šok, če je srce v normalnem - enakomernem ritmu.

KAJ JE TREBA UPOŠTEVATI PRI NAKUPU DEFIBRILATORJA?

- Kratek časovni interval priprave na šok - visoka učinkovitost
- Večletna garancija na baterijo
- Enostavnost uporabe
- Najnovejši protokoli oživljanja
- Odpornost na prah, vodo in udarce

Obvestila Planinske zveze Slovenije

- Nizki stroški vzdrževanja
- Atestiranost

UPORABA DEFIBRILATORJA

1. Odpremo in vključimo defibrilator ter sledimo govornim navodilom. Sodobni defibrilatorji govorijo v slovenskem jeziku.
2. Prilepimo elektrodi, kateri morata imeti neposreden stik s kožo. Če je prsni koš moker ga obrišemo ter odstranimo vsa zdravila v obliki nalepk. Pomembno je, da se potem, ko nastavimo elektrode odmaknemo od prizadetega, defibrilatorja in žic, ker defibrilator analizira aktivnost srca.
3. Po navodilu pritisnemo gumb za električni sunek. V času električnega sunka (nekaj sekund), se nihče ne sme dotikati defibrilatorja, žic ali prizadetega, ker imamo lahko namesto enega dva prizadeta.
4. Takoj po sunku defibrilatorja nadaljujemo z oživljanjem; to pomeni 30

masaž in 2 vpiha, ki jih izvajamo dve minuti.

5. Po tem nas defibrilator ponovno opozori, naj se umaknemo od prizadetega, saj bo ponovno analiziral stanje srca.
6. V primeru, da bo potreben ponoven sunek, bo defibrilator ukazal, če ne bo povedal, da nadaljujejo s temeljnimi postopki oživljanja. Samolepljivi elektrodi pustimo na prsnem košu ves čas oživljanja, ker bo defibrilator v rednih 2 minutnih intervalih ponavljal analizo srčnega ritma.

Opisan zgornji postopek ponavljamo do prihoda reševalne ekipe, običajno je to 10 minut. Če se pojavi dihanje, prizadetega namestimo v stabilni bočni položaj in počakamo pri prizadetem do prihoda reševalcev. Redno preverjamo stanje prizadetega, elektrode pustimo prilepljene, defibrilator pa vključen.

Mitja Dobovičnik
s priporočilom Komisije za Gorsko reševanje

Oseba je nezavestna in ne diha.

1 Sprosti dihalne poti
pokličite **112**

2 Vključi defibrilator
Sledi glasovnim navodilom

3 Namesti elektrodi
Elektrodi namesti na gola prsa, eno pod desno ključnico, drugo pa na leva rebra pod prsno bradavico.

4 Umakni se
Med aliziranjem srčnega ritma se umakni.

5 Izvedi šok
Pritisni na gumb «ŠOK». Nihče naj se ne dotika bolnika!

6 Takoj prični z oživljanjem
Temeljni postopki oživljanja
Položi roke na sredino prsnega koša. Izvedi 30 potiskov.
Potem izvedi 2 vdih. Nadaljuj z oživljanjem. **30:2**
Sledi glasovnim navodilom

Defibrilator ne bo izvedel šoka, če to ni potrebno!

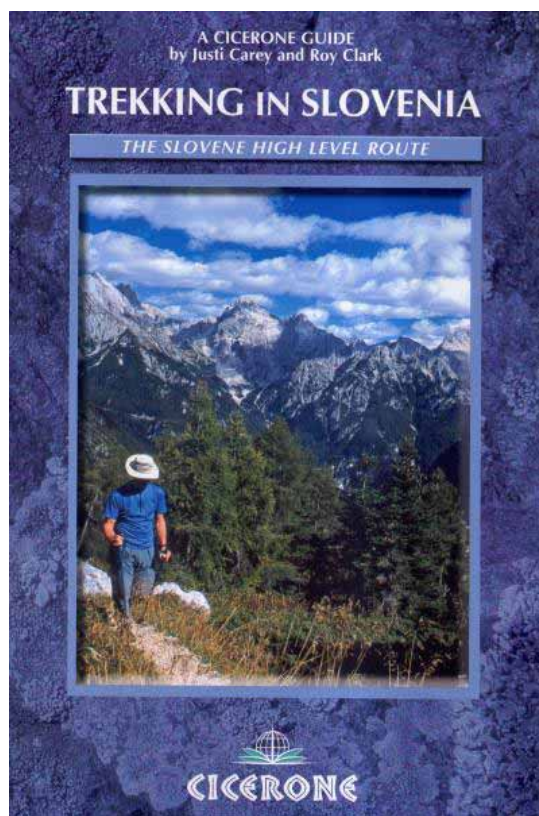
Vsaka minut, pridobljena z namestitvijo AED aparata poveča možnosti preživetja za 10%.

Za več o defibrilaciji obiščite www.defibtech.si

defibtech

PRVI VODNIK PO SLOVENSKI PLANINSKI POTI V ANGLEŠKEM JEZIKU Trekking in Slovenia

Slovenska planinska pot ali največkrat poimenovana slovenska planinska transverzala se je zgodila 3. aprila leta 1954 na pobudo in vsebinskega koncepta prof. Ivana Šumljaka iz Maribora. Ta vezna planinska pot, ki poteka od Maribora do Ankarana v dolžini 500 kilometrov je obenem tudi začetek nastajanja t.i. sistemsko in vsebinsko oblikovanih planinskih poti v Alpah, pa tudi v Evropi in svetu nasploh. In ob 55. obletnici »Slovenske planinske transverzale« se zgodil tudi prvi sodobni vodnik napisan v angleščini, ki ga je izdala in založila angleška založba »CICERONE«, svetovno znana in specializirana založba za izdajo najbolj kakovostnih vodnikov z več kot 40 letno tradicijo.

Avtorja vodnika sta Justi Cary in Roy Clark. Oba sta se s hribi srečala že v najstniških letih. Izkušnje, ki sta sta jih dobila in pridobila v gorah so izoblikovale njuni življenji. Njuna strast in ljubezen do narave ju je vodila po mnogih krajih, gorstvih sveta: Islandija, Severna Amerika, Jordanija, Nova Zelandija, ... Vse to je pustilo sledi v njuni globoki navezanosti do narave in raznih oblikah športa, rekreacije ki jih nudi gorsko planinski svet: tek na smučeh, alpsko smučanje, vožnja s kanuji, kolesarjenje, jahanje, jadranje, ... Ko sta se v letu 2002 preselila v Slovenijo se ga. Justi začela ukvarjati s poučevanjem angleškega jezika, g. Roy pa je aktiven fotograf. Rezultati njunih izletov v naravo je knjiga »Slovenska planinska pot«, kot prvi vodnik založbe CiceroNE po Alpah Slovenije.

Posvetila in namenila sta ga, vsem tistim, ki skrbijo za ohranjanje zemlje, jo hočejo obvarovati in zaščititi področja, ki so ostale še v popolni prvobitnosti.

Pri uresničevanju in nastajanju vodnika pa sta se zahvalila dobrim prijateljem, ki so jima pri tem pomagali: Tatjana in Branetu Sitarju, Mirjam Martinuč - Bernard in Roku Bernardu in še mnogo drugim.

Vodnik je izdan na skoraj 260 straneh, standardnega mednarodnega vodniškega formata. Opisi so razumljivo zapisani, dodani so izjemno pregledni zemljevidi. Težavnost poti je razvrščena v treh stopnjah. Odlično opisana področja geologije, klimatske razmere in vreme, flora in fauna, pijače in jedi. V vodniku so zapisane vse planinske postojanke z telefoni, informacije kako ravnati v primeru nesreče; ni se pozabilo za priročni slovarček angleško slovenski za izrazoslovja v gorah. Velikega pomena pa je tudi, da so vsa imenovanja planinskih postojank, vrhov, dolin v slovenskem jeziku.

Vodnik po »Slovenski planinski poti« je zanesljivo odlično darilo Sloveniji ob 55. letnem jubileju te atraktivne in tudi vse bolj tudi za Evropejce zanimive poti. Za Slovenijo je to odlična promocija. Ko so s strani založbe »CICERONE« o tem seznanili predsednika PZS, se je predsednik Ekar založbi »CICERONE« iskreno planinsko zahvalil in jim poslal zahvalo in čestitke. Avtorja pa zanesljivo zaslužita priznanje za tako odlično in kakovostno opravljeno delo v dobro slovensko planinsko gorskega sveta.

mag. Franc Ekar

Obvestila Planinske zveze Slovenije

STROKOVNA SLUŽBA PZS:

generalni sekretar:

Telefon:

FAX:

E-pošta:

E-naslov PZS:

Spletna stran PZS:

Danilo M. SBRIZAJ

01/43-45-682

01/43-45-691

generalni.sekretar@pzs.si

planinska-zveza@pzs.si

http://www.pzs.si

TELEFONSKE ŠTEVILKE STROKOVNE SLUŽBE PZS:

Tajništvo	43-45-680	Računovodja PZS	43-45-692
GK, KPP	43-45-682	Računovodstvo, PV	43-45-687
Planinska založba	43-45-684	Blagajna, KGP	43-45-688
MK, VK, KUP	43-45-689	KA, KOTG, KŠP, KVG N	43-45-686
Koledar, Obvestila PZS	43-45-690		

URADNE URE:

STROKOVNA SLUŽBA PZS:

ponedeljek	od 8. do 14. ure
sreda	od 8. do 15. ure
petek	od 8. do 14. ure

PLANINSKA ZALOŽBA:

ponedeljek	od 8. do 17. ure
sreda	od 8. do 15. ure
petek	od 8. do 14. ure

ODMOR ZA MALICO: od 10.30 do 11.00 ure.

Torek in četrtek sta namenjena predvsem strokovnemu delu, ki ga morajo opraviti delavci strokovne službe v določenih rokih. Prosimo, da navedeno upoštevate!

OBVESTILA PZS izhajajo enkrat mesečno.

IZDAJATELJ: PLANINSKA ZVEZA SLOVENIJE, Dvoržakova 9, p. p. 214, 1001 Ljubljana
UREDNIŠKI ODBOR: Tone ŠKARJA (odgovorni urednik), Hedvika PETKOVŠEK (tehnična urednica)
To številko uredila in pripravila Maja RODE.
ter člani: Jože MELANŠEK, Emil PEVEC in Vesna LENART
TISK: TISKARNA RAVNIKAR, Marko Ravnikar, s.p., Kajuhova 2 A, 1230 Domžale
NAKLADA: 680 izvodov brezplačno, julij 2009

Za dodatne informacije smo dosegljivi na telefonski številki: 01/ 4345 690. Pišete nam lahko na naslov Planinska zveza Slovenije, Dvoržakova 9, p. p. 214, 1001 Ljubljana (fax: 01/ 4345 691); e-pošta: planinska-zveza@pzs.si ali hedvika@pzs.si. Zaželeno je, da prispevke napisane z računalnikom, pošljete na naslov elektronske pošte ali na naslov PZS na CD ali disketi. Uredništvo si pridržuje pravico do krajšanja, povzemanja ali delnega objavljanja prispevkov. Prispevki niso honorirani. Uredništvo sprejema prispevke do zadnjega dne v mesecu za naslednji mesec. **Program informiranja o planinski dejavnosti sofinancirata Ministrstvo za šolstvo in šport in Fundacija za financiranje športnih organizacij v Republiki Sloveniji.**

